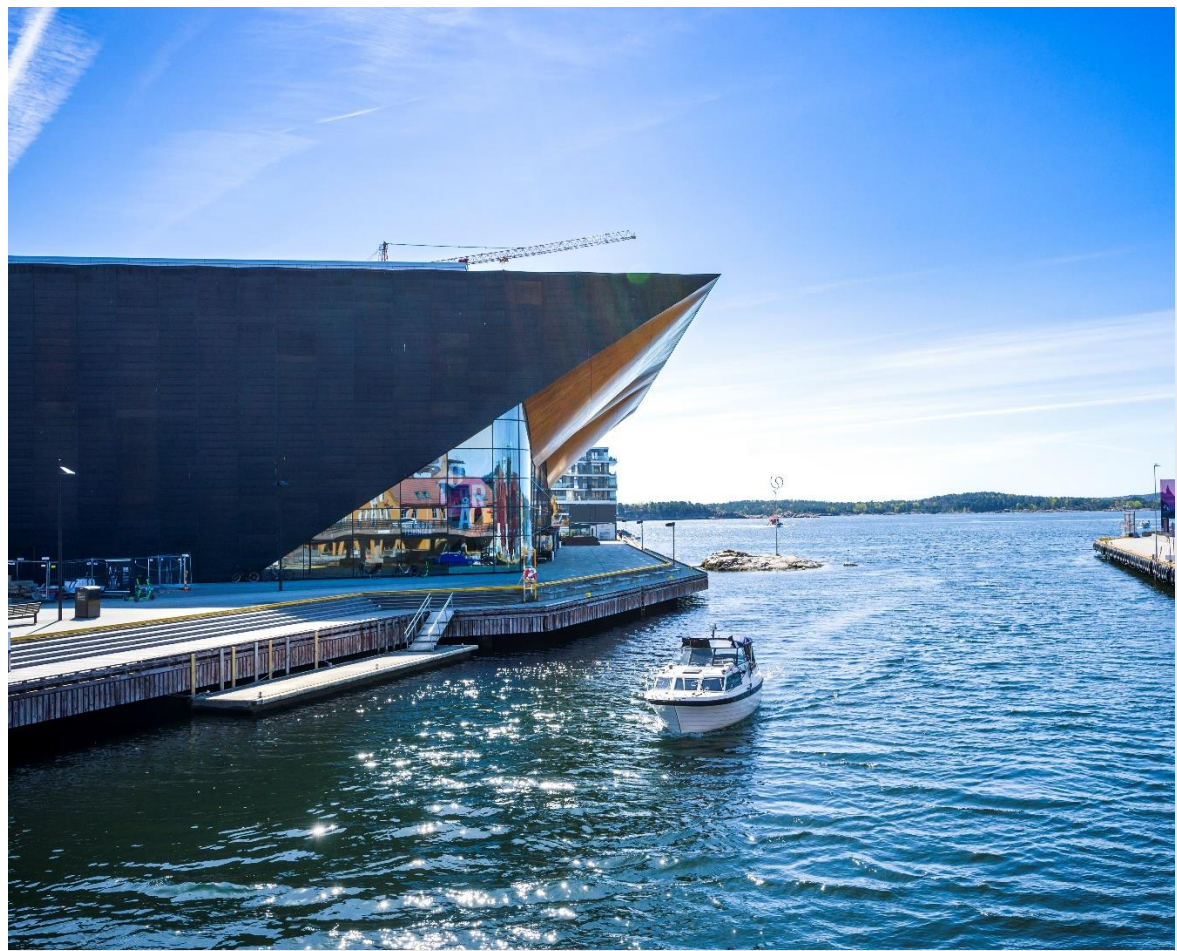

Kristiansand
kommune

Eierberetning 2023

Innhold

Heleide aksjeselskap	2
Bredalsholmen Eiendom AS	3
Kanalbyen Utvikling AS	4
Kristiansand Kino Holding AS	5
Kristiansand Næringsselskap AS (KNAS)	6
M/S Maarten AS	7
Songvaar Vekst AS	8
Sørlandshallen Eiendom AS	9
Deleide aksjeselskap	10
Avfall Sør Holding AS	14
Varodd AS	15
Sørnorsk filmsenter AS	16
Torvmoen AS	17
Agder Kollektivtrafikk AS (AKT)	18
Å Energi AS	19
Visit Sørlandet AS	20
Innoventus Sør AS	21
Setesdal Bilruter LL	22
Returkraft AS	23
Kommunale foretak	26
Kristiansand Havn KF	27
Interkommunale selskap	28
Kristiansand Havn IKS	29
Kristiansandsregionen Brann og redning IKS (KBR)	30
Kilden Teater og Konserthus IKS	31
Agder Kommunerevisjon IKS	32
Etablerersenter Agder IKS (Driv Agder)	33
Arkivsenter sør IKS	34
Vest-Agder Museet IKS	35
VETAKS – Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgs-sekretariat IKS	36

Interkommunale samarbeidsformer	37
Midt-Agder Friluftsråd (MAF) kommunalt oppgave-felleskap.....	38
Sandriphelia Fritidspark (SF)	39
Vedlegg 1 – nøkkeltall definisjoner.....	40

Innledning

Etter ny kommunelov § 26-1 skal kommunen minst en gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. I henhold til kommunens vedtatte eierskapsmelding (bystyresak 146/21) skal det årlig gis en rapportering vedrørende kommunens eierposisjoner i de ulike selskapene. Dette foregår i praksis ved at kommunedirektøren oppsummerer og rapporterer resultater og hendelser fra generalforsamlinger og representantskapsmøter i en årlig eierberetning som legges frem til orientering for kommunalutvalget og bystyret.

Kristiansand kommunes oppgave som eier er å følge opp selskapene på en god måte. Utarbeidelse og fremlegging av kommunens eierberetning er med på å sikre god informasjonsflyt og eieroppfølging. Åpenhet bidrar til demokratisk innsyn knyttet til kommunens eierskapsutøvelse.

Eierberetningen for 2023 gjennomgår regnskap og årsberetninger i kommunens hel- og deleide aksjeselskaper, kommunale foretak, interkommunale selskaper og kommunale oppgavefellesskap. Det er eierposisjonene pr. 31.12.2023 som rapporteres, men i de tilfeller hvor det har vært endringer i eierforhold eller andre kjente vesentlige hendelser i løpet av 2024, kommenteres dette i teksten.

Informasjonen om selskapenes styresammensetning og daglige ledelse er hentet fra offentlig tilgjengelig informasjon i Brønnøysundregistrene pr. september 2024.

Heleide aksjeselskaper

For kommunen er det viktig at eierandelen er tilpasset kommunens formål med selskapet. Dersom kommunen ønsker full kontroll i selskapet, bør kommunen eie alle aksjene.

Aksjeselskap er en selskapsform som kan være spesielt gunstig for selskaper som opererer i et konkurranseutsatt marked. Utformingen av denne selskapsformen tar hensyn til risikoen som følger med slik virksomhet.

Generalforsamlingen er selskapets øverste myndighet.

Generalforsamlingen kan treffe vedtak i alle selskapssaker, med mindre loven forbeholder avgjørelsesmyndigheten for andre organer.

Kommunalutvalget har fått ansvar som kommunens eierutvalg. Som følge av dette har kommunalutvalget i delegasjon blitt tillagt oppgaven som generalforsamling i alle kommunens heleide aksjeselskaper, med unntak av Kanalbyen Utvikling AS hvor Havnestyret er delegert denne oppgaven.

Daglig leder: Hans-Christian Gram
Styre: Per Kåre Selle (leder), Erlend H. Hansen og Gro Hamre
Revisor: BDO
Eierandel: 100 %

Bredalsholmen Eiendom AS

er et kommunalt eid eiendoms-selskap. Formålet er å bygge og eie bygninger i Kristiansand, samt forestå utleie av bygninger til kulturelle- og andre næringsformål, herunder delta i selskaper med liknende virksomhet. Selskapet har ingen ansatte og det driftes av kommunalsjefsområdet Eiendom i Kristiansand kommune.

Selskapet eier Bredalsholmen verft, som ble kjøpt til takst fra Kristiansand kommune i 2014. Stiftelsen Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernssenter leier lokalene til en årlig symbolsk sum på 1 kr. Riksantikvaren har gitt tilskudd til istandsetting og vedlikehold av det tekniske og industrielle anlegget.

Riksantikvarens tilskudd er øremerket bevaringsverdige bygninger og anlegg. Øvrige bygninger er selskapet selv ansvarlig for.

Året 2023

Det har ikke vært særskilt aktivitet i 2023 ut over forvaltning av selskapet. Det ble i første tertial i 2024 bevilget 1,09 mill. kr til ny trafo. Midlene skytes inn som aksjekapital, og det er i tillegg flere eksterne aktører som er med på å bidra til at ny trafo kan realiseres. Det er i 2024 vedtatt at selskapet skal inngå en ny holdingsstruktur for eiendomsselskaper.

Samfunnsansvar og miljø

Selskapet har rapportert at driften ikke forurensar det ytre miljø.

Økonomisk utvikling

Selskapets driftsinntekter består av et årlig tilskudd på 100 000 kr fra eier, for å kunne ivareta driften av selskapet.

Selskapet har de siste 12 årene levert negative årsresultater, og egenkapitalen er ved årsskiftet for første gang blitt negativ. Tilskuddet fra kommunen dekker i det store og hele de administrative kostnadene i selskapet samt noe nødvendig vedlikehold, men avskrivningseffekter fører til årlige underskudd.

Selskapet har god likviditet og bankbeholdningen er nå på i underkant av 1,1 mill. kr. Det er ventet at vedlikeholdskostnader i nær fremtid vil redusere kontantbeholdningen.

Den langsiktige gjelden er i sin helhet til Kristiansand kommune. Kommunedirektøren har fått fullmakt til å konvertere denne gjelden til aksjekapital. Dette fører til at selskapet vil kunne stå igjen med positiv egenkapital, også etter at alle eiendeler er avskrevet til null. Dette forutsetter at større vedlikeholdskostnader dekkes inn på andre måter.

Et negativt årsresultat kombinert med en marginalt negativ egenkapital fører til at egenkapitalrentabiliteten ender på et ekstremt nivå, et nivå som ikke gjenspeiler den økonomiske situasjonen. Selskapet har god likviditet, men er likevel sårbart for større utforutsette vedlikeholdsarbeider.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	100	100
Driftskostnader	257	224
Driftsresultat	-157	-124
Finansinntekter	0	0,0
Finanskostnader	0	0
Netto finansposter	0	0
Resultat før skatt	-157	-124
Årsresultat	-157	-124
Balanse		
Anleggsmidler	6 068	6 212
Omløpsmidler	1 073	1 058
Sum eiendeler	7 141	7 270
Innskutt egenkapital	200	200
Opptjent egenkapital	-283	-126
Sum egenkapital	-83	74
Langsiktig gjeld	7 176	7 176
Kortsiktig gjeld	48	20
Sum gjeld	7 225	7 196
Sum egenkapital og gjeld	7 141	7 270
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	-2,2 %	-1,7 %
Egenkapitalrentabilitet	3488,9 %	-91,5 %
Egenkapitalprosent	-1,2 %	1,0 %
Gjeldsgrad	-87,0	97,2
Likvidetsgrad 1	22,4	52,9

Daglig leder: Sven Erik Knoph
Styre: Atle Johannessen (leder),
 Mona Anita Mortensen, Ann-
 Lisbeth Reisaenen, Geir
 Helmersen og Harald J. Solvik

Revisor: Deloitte
Eierandel: 100 %

Kanalbyen Utvikling AS er et heleid aksjeselskap juridisk eid av Kristiansand kommune. Styringen og oppfølgingen av selskapet er delegert til det kommunale foretaket Kristiansand Havn KF, der havnestyret fungerer som generalforsamling i selskapet.

Selskapets formål er å delta i byutviklingen i havne-området i Kristiansand gjennom utvikling, utleie, forvaltning, kjøp og salg av fast eiendom i området, samt inneha eierinteresser i selskap som driver tilsvarende virksomhet.

Kanalbyen Utvikling AS eier 50 % av holdingselskapet Kanalbyen Partner AS sammen med JBU Kanalbyen AS, hvor Kanalbyen Eiendom AS igjen er et datterselskap av Kanalbyen Partner AS.

Året 2023

Hovedaktivitetene i 2023 har vært oppfølging av eierposten i Kanalbyen Partner AS.

Datterselskapet Kanalbyen Partner AS begynte i 2022 arbeidene med fjerde byggetrinn – De tre søstre. Av de 106 leilighetene er nå 94 stykker solgt, mot 91 ved forrige årsrapportering.

Selskapet har i 2023 ikke hatt personer ansatt. Daglig leder er engasjert på timesbasis.

Samfunnsansvar og miljø

Selskapet har i 2023 ikke drevet virksomhet som forurenser det ytre miljø, men det er høy byggeaktivitet i underliggende selskaper.

Økonomisk utvikling

Selskapet har ingen driftsinntekter, og driftskostnadene består hovedsakelig av lønn til daglig leder og styrehonorar.

Finansinntektene på 8,7 mill. kr stammer hovedsakelig fra andelen av årets resultat i Kanalbyen Partner AS. Dette utgjør 6,9 mill. kr - en økning på rundt 1,1 mill. kr fra 2022. Resterende finansinntekter på 1,8 mill. kr stammer fra rentebærende bankkonti.

Selskapet har benyttet fremførbart underskudd, slik at årets skattekostnad elimineres. Årsresultatet ender på 7,8 mill. kr.

Selskapet har ubetydelig gjeld, og egenkapitalandelen er i praksis 100 %. Kombinert med en kontantbeholdning på 66,3 mill. kr er likviditeten i selskapet følgelig usedvanlig god. Kontantbeholdningen økte betydelig som følge av mottatt utbytte fra 2022-resultatet i Kanalbyen Partner AS.

Selskapet har levert noe lav avkastning på egenkapital- og totalkapitalen i 2023, men dette henger trolig sammen med sykluser i prosjektene i datterselskapet. Samlet avkastning på innskutt kapital i datterselskapet har siden 2016 vært på 194 %.

Det ble ikke vedtatt utbytte basert på resultatet for 2023, til tross for at det ligger betydelige verdier i selskapet.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	0	0
Driftskostnader	860	756
Driftsresultat	-860	-756
Finansinntekter	8 678	6 157
Finanskostnader	0	0
Netto finansposter	8 678	6 157
Resultat før skatt	7 817	5 401
Skattekostnad	0	0
Årsresultat	7 817	5 401
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	80 828	73 923
Omløpsmidler	66 272	65 335
Sum eiendeler	147 101	139 258
Innskutt egenkapital	93 626	93 626
Opptjent egenkapital	53 350	45 532
Sum egenkapital	146 976	139 158
Langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig gjeld	125	100
Sum gjeld	125	100
Sum egenkapital og gjeld	147 101	139 258
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	5,5 %	4,0 %
Egenkapitalrentabilitet	5,5 %	4,0 %
Egenkapitalprosent	99,9 %	99,9 %
Gjeldsgrad	0,0	0,0
Likviditetsgrad 1	530,2	653,4
Utbytte	0	0

Daglig leder: Kristine Rød
Rosseland

Styre: Renate Hægeland (leder),
Petter Benestad og Andreas
Landmark

Revisor: BDO

Eierandel: 100 %

Kristiansand Kino Holding AS

er et holdingselskap som eier aksjer i Kristiansand Kino Eiendom AS (100 %) og KinoSør AS (51 %).

Konsernet består av kinoer i tre byer på Sørlandet; Kristiansand, Arendal og Farsund. KinoSør eier driften i 100 % i Arendal (eksklusiv bygget), mens i Farsund har KinoSør en driftsavtale med kommunen.

Kristiansand Kino Eiendom AS skal eie og forvalte eiendom knyttet til Kristiansand Kino, og alt som herved står i den forbindelse. KinoSør skal drive kinovirksomhet og annen virksomhet som er knyttet til drift av kino, teater og kulturhus basert på konsesjon fra respektive kommuner. I tillegg inngår kioskdirift i Kristiansand og Arendal.

Året 2023

Selskapet hadde i 2023 et besøk på 331 679 personer fordelt på 11 579 kinoforestillinger, noe som var en økning i antall besøkende på 11,9 % fra året før.

Besøkstallene er likevel lavere enn i perioden før korona og styret er av den oppfatning at det vil ta noe tid før kino-markedet vil komme tilbake på samme nivå. Dette skyldes delvis også forhold knyttet til redusert tilgang til film, som følge av utfordringer i norsk og utenlandsk filmproduksjon de siste årene.

Det er ingen ansatte i morselskapet. Alle konsernets ansatte er ansatt i KinoSør AS med 81 ansatte, hvorav 9 har heltidsstillinger. Sykefraværet i konsernet var på 2,3 % i 2023.

Samfunnsansvar og miljø

Konsernet følger Kristiansand kommunes etiske retningslinjer. KinoSør AS har i tillegg forpliktet seg, gjennom aksjonæravtalens pkt. 7, til å oppfylle *Egmont Code of Conduct*, Egmonts anti-korrupsjonspolitikk, og Egmont CSR-politikk. Retningslinjer i tråd med ovennevnte er fastlagt i selskapets interne instruksjer.

Styret melder i sin årsberetning at driften i konsernet ikke påvirker det ytre miljø.

Økonomisk utvikling

Årsresultatet for konsernet reduseres fra 6,05 mill. kr til 4,77 mill. kr. Resultatendringen skyldes hovedsakelig økte driftskostnader, bl.a. økte varekostnader og pensjonskostnader.

Det utbetales et utbytte på 2,0 mill. kr. basert på årsresultatet for 2023. Utbytteforventningene ble i samråd med eier midlertidig justert noe ned for å ta høyde for investeringsbehovet i konsernet.

Resultatnedgangen medfører at avkastningen på både total- og egenkapitalen reduseres fra året før. Nivåene er under gjennomsnittet for perioden 2016-2020.

Egenkapitalen i selskapet øker 2,77 mill. kr, som følge av at konsernresultatet er høyere enn utbyttet. Konsernet har en egenkapitalprosent på 42,9 %, noe som er svært solid. Likviditeten anses å være svært god, kontantbeholdningen alene dekker kortsiktig gjeld med god margin.

Resultatregnskap konsern (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	61 172	57 953
Driftskostnader	55 270	50 151
Driftsresultat	5 903	7 802
Finansinntekter	906	603
Finanskostnader	660	640
Netto finansposter	246	-38
Resultat før skatt	6 148	7 764
Skattekostnad	1374	1 717
Årsresultat	4 774	6 047
Balanse	2023	2022
Immaterielle midler	1 961	1 985
Varige driftsmidler	27 618	24 245
Finansielle midler	1 586	1 550
Omløpsmidler	28 978	29 128
Sum eiendeler	60 142	56 908
Innskutt egenkapital	7 932	7 932
Opptjent egenkapital	17 840	15 065
Sum egenkapital	25 772	22 997
Avsetning til forpliktelser	2 775	2 991
Annen langsiktig gjeld	15 000	15 000
Kortsiktig gjeld	16 595	15 919
Sum gjeld og forpliktelser	34 370	33 910
Sum egenkapital og gjeld	60 142	56 908
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	11,6 %	15,7 %
Egenkapitalrentabilitet	25,2 %	35,7 %
Egenkapitalprosent	42,9 %	40,4 %
Gjeldsgrad	1,3	1,5
Likviditetsgrad 1	1,7	1,8
Utbytte	2 000	3 500

KRISTIANSAND
NÆRINGSSSELSKAP AS

Daglig leder: Jan Omli Larsen
Styre: Kjell E. Haavold (leder), Åshild Schmidt (nestleder), Jan O. Skisland, Jan A. Hestås, Pernille K. Gulowsen, Harald Furre og Grete K. Skaara

Revisor: KPMG
Eierandel: 100 %

Kristiansand Næringssekskap AS (KNAS) har som formål å bidra til vekst og verdiskapning gjennom eiendomsutvikling av kommunens nærings-eiendommer. Målsettingen for selskapet er å utvikle fremtidsrettede og bærekraftige løsninger for lokal og regional virksomhet ved å eie og forvalte eiendomsmasse.

Selskapet skal skape muligheter for vekst og verdiskapning og være et tillitsverdig instrument for kommunens næringsutvikling. Selskapet skal bygge videre på bærekraftige løsninger samt ha en geografisk dimensjon som åpner for utvikling og samarbeid med nabokommunene.

Året 2023

I 2023 gjennomførte selskapet en betydelig transaksjon gjennom å kjøpe CB-tomten. Utviklingen av dette området vil kunne få en betydelig innvirkning på konsernets fremtidige virksomhet.

Selskapet har flere pågående prosjekter, som alle forventes å ha innvirkning på fremtidig økonomisk utvikling. Foruten CB-tomten, vies bl.a. Støleheia Sør, Strømsheia, Teaterkvartalet og helsebydelen på Eg stor oppmerksomhet.

Som i resten av eiendomsbransjen har driften i 2023 vært påvirket av økte finans- og byggekostnader. I markedet har det vært en generelt lavere etterspørsel etter næringsstomter samt få igangsatte boligprosjekter.

Selskapet melder at sykefraværet også i 2023 var

ubetydelig.

Samfunnsansvar og miljø

KNAS er ansvarlig for omfattende utbyggingsprosjekter hvor det foretas til dels store inngrep i natur. Selskapet er bevisst på de miljømessige utfordringene og forpliktelsene, og aktivt søker å minimere belastningen på nærmiljøet. KNAS har innarbeidet 4 bærekraftsmål i årsrapporten for 2023.

For å redusere tungtransport utenfor utbyggingsområdene, søker man å planlegge med massebalanse og gjenbruk av avgravningsmasser og/eller dyrkings- eller myrjord.

Økonomisk utvikling

Årsresultatet for konsernet var på 50,3 mill. kr. Konsernet har realisert eiendommer gjennom salg av single purpose selskaper (SPV) og direkte salg av eiendommer for 119,5 mill. kr. Videre er det inntektsført 76,3 mill. kr i inntekt fra byggeprosjekter. Kostpris på solgte eiendommer og byggeprosjekter er 128,5 mill. kroner, noe som gir en margin på 67,3 mill. kroner.

Konsernet har en egenkapital på 415,2 mill. kr og en egenkapitalandel på 39,6 %. Morselskapet hadde driftsinntekter på 29,8 mill. kr og et årsresultat på 11,6 mill. kr. Av årsresultatet i konsernet ble det avsatt 38 mill. kr til utbytte. Konsernets likviditetsgrad er betydelig ned fra året før, og henger sammen med at selskapet refinansierer gjeld på kortsiktige løpetider.

Resultatregnskap konsern (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	231 897	389 878
Driftskostnader	166 219	302 945
Driftsresultat	65 677	86 934
Finansinntekter	2 484	10 655
Finanskostnader	27 918	21 379
Netto finansposter	-25 434	-10 724
Resultat før skatt	40 244	76 209
Skattekostnad	-10 050	836
Årsresultat	50 294	75 374
Balanse	2023	2022
Immaterielle eiendeler	0	0
Varige driftsmidler	384 334	289 367
Finansielle anleggsmidler	71 345	74 022
Omløpsmidler	592 379	800 002
Sum eiendeler	1 048 058	1 163 391
Innskutt egenkapital	73 494	73 494
Opptjent egenkapital	344 533	331 228
Minoritetsinteresser	-2 841	-2 299
Sum egenkapital	415 186	402 423
Avsetning forpliktelser	19 779	18 402
Kortsiktig gjeld	323 890	104 892
Langsiktig gjeld	289 203	637 674
Sum gjeld	632 872	760 968
Sum EK og gjeld	1 048 058	1 163 391
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	6,2 %	8,7 %
Egenkapitalrentabilitet	9,8 %	20,0 %
Egenkapitalprosent	39,6 %	34,6 %
Gjeldsgrad	1,5	1,9
Likviditetsgrad 1	1,8	7,6
Utbytte	38 000	32 000

M/S Maarten AS har som formål å drive med charter- og sightseeing-virksomhet med båten M/S Maarten, i skjærgården rundt Kristiansand.

De senere årene er båten modernisert med ny motor, salong, kjøkken og toaletter. Vedlikeholdet av båten er generelt bra.

Det arrangeres møter, konferanser og sosiale arrangementer om bord på M/S Maarten. Virksomheten er sesongbetont med normalt størst aktivitet i perioden mai til september. Båten er sertifisert for 100 mennesker.

Selskapet har hovedsakelig to kundegrupper, hhv. næringslivet i Kristiansand og cruiseturister.

Året 2023

Selskapets virksomhet er sesongbetont med normalt størst aktivitet i mai til september, men det kjøres etter hvert turer hele året.

I 2023 kjørte selskapet 170 turer, mot 95 i 2022. Årsaken til den store økningen er at selskapet for tiden er uten reelle konkurrenter i markedet rettet mot cruiseturister. Selskapet hadde ved årsskiftet forhåndsbestillinger på 200 turer.

Kundene er meget godt fornøyd med produktet, og selskapet får en score på 4,7 av 5 mulige i en undersøkelse av kundetilfredshet.

Som en del av budsjettbehandlingen høsten 2023 ble det bestemt at M/S

Daglig leder: Liv Karin Aaneland
Styre: Hege Julianne Nevestad (leder), Tore Løvland (nestleder) og Atle K. Johannessen

Revisor: Valgt å ikke ha revisor (ikke revisjonspliktig)
Eierandel: 100 %

Maarten AS skulle selges i løpet av 2024.

Det ble registrert tre dager med sykefravær i 2023.

Samfunnsansvar og miljø

Selskapet har ikke omtalt miljø- eller klimapåvirkning i styrets årsberetning utover at selskapets virksomhet ikke er regulert av konsesjoner eller pålegg av miljømessig karakter.

Økonomisk utvikling

Selskapets inntekter har økt med 1,16 mill. kr fra 2022. De siste to regnskapsårene har selskapet økt sine samlede inntekter med hele 2,74 mill. kr (225 %).

Et økt aktivitetsnivå medfører, naturlig nok, økte driftskostnader, men kostnadene øker forholdsmessig mindre enn inntektene. Dette gir nær en dobling av både driftsresultat og årsresultat.

Selskapets avkastning på total- og egenkapitalen er meget god. Etersom både egenkapital og gjeld er små regnskapsmessige størrelser, vil relativt beskjedne endringer i resultatet påvirke rentabilitetene betydelig. Noe paradoksalt medfører disponeringen av det meget gode årsresultatet at egenkapitalrentabiliteten synker som følge av at gjennomsnittlig egenkapital øker.

Egenkapitalandelen øker til 57,1 %. Selskapet har for øvrig en langsiktig gjeld til kommunen på 1 mill. kr. Likviditeten i selskapet vurderes som meget god. Kontantbeholdningen på 3,3 mill. kr er over dobbelt så stor som samlet gjeld.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	3 964	2 809
Driftskostnader	2 819	2 192
Driftsresultat	1 145	617
Finansinntekter	106	42
Finanskostnader	25	25
Netto finansposter	81	17
Resultat før skatt	1 226	634
Skattekostnad	199	0
Årsresultat	1 027	634
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	296	344
Omløpsmidler	3 465	2 024
Sum eiendeler	3 761	2 368
Innskutt egenkapital	350	350
Opptjent egenkapital	1 798	771
Sum egenkapital	2 148	1 121
Kortsiktig gjeld	613	247
Langsiktig gjeld	1 001	1 000
Sum gjeld	1 614	1 247
Sum egenkapital og gjeld	3 762	2 368
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	40,8 %	32,7 %
Egenkapitalrentabilitet	75,0 %	78,8 %
Egenkapitalprosent	57,1 %	47,3 %
Gjeldsgrad	0,8	1,1
Likviditetsgrad 1	5,7	8,2
Utbytte	-	-

Songvaer Vekst AS er et heleid kommunalt aksjeselskap eid av Kristiansand kommune med lokaler og tilhold på Linnegrøvan i Søgne.

Selskapets formål er å drive praktisk opplæring, produksjon, handel og annet tjenesteytende arbeid ved bruk av arbeidskraft rekruttert blant personer som ikke er i stand til å utføre arbeid på det ordinære arbeidsmarkedet.

Gjennom arbeid skal en søke å sette i gang lærings- og utviklingsprosess hos den enkelte slik at de i størst mulig grad når fram mot det mål å kunne utføre arbeid på det ordinære arbeidsmarked. For de svakest fungerende kan selskapet gi varig vernet arbeid.

Det er et overordnet mål at selskapet i nært samarbeid med sine samarbeidspartnere skal arbeide for å gjøre den enkeltes totale livssituasjon så trygg og god som mulig.

Året 2023

I 2023 har selskapet hatt 18 VTA-plasser (varig tilrettelagt arbeid) og 6 personer på AFT (arbeidsforberedende tiltak). Det er et mål at halvparten av AFT-kandidatene skrives ut til ordinært arbeid eller utdanning og måloppnåelsen har de siste årene vært 100 %, 67 % og 83 %.

Selskapet kjøpte i 2023 deler av en naboeiendom for å sikre seg ekstra arealer for en eventuell utvidelse av produksjonslokalene.

Selskapet hadde i 2023 7,2 årsverk blant de fast ansatte, og et sykefravær på 2,8 %.

Daglig leder: Kjetil Olsen
Styre: Arild E. Berge (leder), Åse F. Velle (nestleder), Bjørn S. Erland, Gerhard A. Aamodt, Sigrun Sæther og Hanne M. S. Fosseli

Revisor: Team Revisjon
Eierandel: 100 %

Daglig leder sa opp sin stilling mot slutten av 2023 og styret tilsatte Kjetil Olsen som ny daglig leder i 2024.

Samfunnsansvar og miljø

Selskapets er en EQUASS (*European Quality in Social Services*)-sertifisert vekstbedrift. EQUASS er et europeisk system for kvalitetssikring av velferdstjenester med ekstern revisjon og sertifisering.

Videre har selskapet i flere år drevet intern «miljøstasjon» og sortert avfall. Etter hvert er dette blitt en del av renovasjonstilbudet til Franzefoss, og avfall håndteres forskriftsmessig. Ut over dette har selskapet ikke rapportert om miljø- og klimapåvirkning.

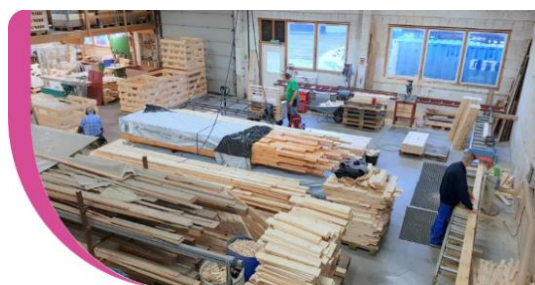
Økonomisk utvikling

Andelen salgsinntekter i forhold til totale inntekter har sunket de siste årene, og utgjør nå 41,3 %. Nedgangen skyldes dels lavere salgsinntekter og dels økt kommunal medfinansiering i forbindelse med KSV-prosjektet.

Årsresultatet er vesentlig lavere enn de siste årene, og dette henger sammen med noe lavere salgsinntekter samtidig som selskapet har regnskapsført 0,6 mill. kr til utvikling og vedlikehold.

Egenkapitalandelen reduseres til 46,8 %, noe som likevel er svært solid hensyntatt selskapets virksomhet og risiko.

Det negative resultatet gir svake rentabilitetstall, men selskapet hadde ved utgangen av 2023 meget god likviditet.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	11 694	11 639
Driftskostnader	11 883	11 542
Driftsresultat	-189	98
Finansinntekter	36	1
Finanskostnader	147	80
Netto finansposter	-111	-79
Resultat før skatt	-300	19
Skattekostnad	0	0
Årsresultat	-300	19
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	4 810	4 025
Omløpsmidler	5 100	5 932
Sum eiendeler	9 910	9 957
Innskutt egenkapital	100	100
Opptjent egenkapital	4 539	4 839
Sum egenkapital	4 639	4 939
Kortsiktig gjeld	1 809	1 942
Langsiktig gjeld	3 462	3 075
Sum gjeld	5 271	5 017
Sum egenkapital og gjeld	9 910	9 957
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	-1,5 %	1,0 %
Egenkapitalrentabilitet	-6,3 %	0,4 %
Egenkapitalprosent	46,8 %	49,6 %
Gjeldsgrad	1,1	1,0
Likviditetsgrad 1	2,8	3,1

Daglig leder: Hans-Christian Gram
Styre: Per Kåre Selle (leder), Erlend H. Hansen og Gro Hamre
Revisor: EY
Eierandel: 100 %

Sørlandshallen Eiendom AS har som formål å oppføre, eie og forvalte en idretts-, messe-, møte- og kongresshall (Sørlandshallen) og andre lignende anlegg samt hva herved står i naturlig forbindelse, herunder også å delta i andre selskaper.

Selskapet eier Sørlandshallen i Sørlandsparken, en tomten på Lund og en seksjon i Sparebanken Sør Arena (idrettsdelen). De har inngått en langsiktig leieavtale om utleie av Sparebanken Sør Arena til IK Start. Idrettsetaten v/ Kristiansand kommune står for utleiearbeid og drift av Sørlandshallen. Selskapet har ikke egne ansatte. Rollen som daglig leder ivaretas av kommunalsjef for eiendom i Kristiansand kommune.

Året 2023

Selskapet eier eiendommen hvorpå deler av Wilds Minne skole er bygget. Det vil bli opprettet ny feste-/leieavtale med Kristiansand kommune i løpet av 2024. I bystyresak 62/24 ble det vedtatt at selskapet skal inngå som datterselskap i ny holdingstruktur for eiendomsselskaper.

Samfunnsansvar og miljø

Selskapet oppgir at de ikke forurenser det ytre miljø, men har ikke rapportert om klima- og miljøpåvirkning ut over dette.

Økonomisk utvikling

Selskapets samlede driftsinntekter økte med 0,6 mill. kr fra året før og utgjorde i 2023 4,2 mill. kr. Økningen i driftsinntekter skyldes

inntekstføring av tippemidler. IK Start reforhandlet leieavtalen og fikk fra 2021 betydelig reduserte leiekostnader. IK Start ble innrømmet ytterligere reduserte leiekostnader i form av halv leie i 2023. I et normalår vil selskapet være avhengig av fulle leieinntekter for å unngå negative årsresultater.

Driftskostnadene reduseres med 1,1 mill. kr og endringen forklares med reduserte strømkostnader samt noe lavere avskrivninger.

Finansinntektene utgjør mindre enn tre tusen kroner, noe som er en uvanlig lav avkastning på en gjennomsnittlig bankbeholdning på hele 5,77 mill. kr.

Mottatte tippemidler fører til at selskapet leverer et positivt årsresultat på 0,3 mill. kr.

Selskapets gjeld reduseres noe, og utgjør 84,1 mill. kr. Egenkapitalandelen på 18,9 % vurderes til å være på et forsvarlig nivå ut fra selskapets størrelse, egenart og kompleksitet. Det må imidlertid påpekes at dersom ikke nivået på leieinntektene øker, kan det være grunnlag for nedskrivning av balanseførte verdier.

Likviditeten vurderes til å være meget god.

Et positivt driftsresultat og årsresultat fører til at rentabilitetene igjen blir positive, men nivåene er meget lave.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	4 186	3 596
Driftskostnader	2 784	3 868
Driftsresultat	1 402	-272
Finansinntekter	3	2
Finanskostnader	995	1 026
Netto finansposter	-992	-1 024
Resultat før skatt	410	-1 296
Skattekostnad	90	-285
Årsresultat	319	-1 011
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	97 629	99 450
Omløpsmidler	6 099	5 676
Sum eiendeler	103 728	105 126
Innskutt egenkapital	6 805	6 805
Opptjent egenkapital	12 822	12 502
Sum egenkapital	19 627	19 307
Avsetning for forpliktelser	1 812	1 722
Kortsiktig gjeld	164	675
Langsiktig gjeld	82 126	83 422
Sum gjeld	84 102	85 819
Sum egenkapital og gjeld	103 728	105 126
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	1,3 %	-0,3 %
Egenkapitalrentabilitet	1,6 %	-5,1 %
Egenkapitalprosent	18,9 %	18,4 %
Gjeldsgrad	4,3	4,4
Likviditetsgrad 1	37,2	8,4

Deleide aksjeselskaper

Kristiansand kommune er deleier i flere aksjeselskap. Det vil si at kommunen kun eier en andel av aksjene i et selskap. En aksjonær har ulike rettigheter i et selskap avhengig av hvor stor andel av selskapet vedkommende eier.

Eier man mindre enn 10 % av aksjene kan man kreve aksjeposten innløst dersom et morselskap eier 90 % av aksjene i selskapet. Dersom man eier mer enn 10 % av aksjene i et ordinært aksjeselskap kan man kreve ekstraordinær generalforsamling i selskapet.

Har man mer enn 1/3 flertall av aksjene har man såkalt negativt flertall. Det innebærer at man kan blokkere vedtektsendringer, fusjoner, fisjoner, kapitalforhøyelser og kapitalnedsettelse.

Eier man mer enn 50 % av aksjene kan man ha avgjørende innflytelse på valg av styret. Styret innstiller bl.a. til generalforsamlingen hvor mye som skal deles i utbytte til aksjonærene.

Aksjonærer med mer enn 2/3 eierandel har bestemmende innflytelse på de fleste områder i selskapet. Man kan bl.a. vedta fusjoner, fisjoner, kapitalforhøyelser og kapitalnedsettelse, oppløsning av selskapet og endre vedtektene. Dersom en eier 90 % av aksjene, har aksjonæren rett til å innløse minoritetsaksjonærene og bli eneier av selskapet.

Ordfører representerer eier på generalforsamlinger i deleide aksjeselskaper.

Adm. dir.: Arild Bjelland
Styre: Tom Fidjeland (leder), Gro Eide (nestleder), Solveig Robstad, John H. Austgulen, Torkjell Tofte, Renate Hægeland, Harry Hansen og Thorlaug Rabbersvik

Revisor: Revisjonsfirma Eliassen AS
Eierandel: 87,9 %

Avfall Sør Holding AS eies av kommunene Kristiansand og Vennesla. Selskapet er morselskap i et konsern med datterselskap som i all hovedsak driver med renovasjonsvirksomhet for husholdninger og næringslivet, herunder mottak, sortering og behandling av avfall.

Avfall Sør Holding AS har 100 % eierandel i Avfall Sør AS, Avfall Sør Næring AS og Avfall Sør Eiendom AS. I tillegg har selskapet eierandeler i Støleheia Pukkverk AS (50 %) og Returkraft AS (49,9 %).

Året 2023

Morselskapet har ingen driftsoppgaver ut over utleie av administrative tjenester og forvaltning av eierskap i hel- og deleide selskaper. Det er 19 ansatte i morselskapet.

All lovpålagt virksomhet for eierkommunene knyttet til husholdningsavfall og slam utføres i det heleide datterselskapet Avfall Sør AS. I tillegg er det selvkostaktivitet i Returkraft AS.

Det har ikke vært alvorlige skader eller andre avvik knyttet til arbeidsmiljø i konsernets virksomhet i 2023. I 2023 var det totale sykefraværet i selskapet på 2,2 % og på 10,6 % i Avfall Sør AS.

Samfunnsansvar og miljø

Holdingselskapets drift har ingen direkte påvirkning av det ytre miljø.

Totalt sett viser beregninger at klimagassutslipp fra innsamling og behandling av husholdningsavfallet mer enn oppveies av klimagevinster ved

ombruk, material- og energigjenvinning av avfallet.

Datterselskapet Avfall Sør AS er en IA-bedrift og er sertifisert som Miljøfyrtårnbedrift. Konsernet har publisert en bærekraftsrapport og beregnet et CO₂-utslipp på 2218 tonn.

Økonomisk utvikling

Konsernet presenterer et driftsresultat på 18,5 mill. kr. Dette er liten reduksjon fra året før, men likevel en forbedring på 72 % fra driftsresultatet i 2021. Både driftsinntekter og driftsutgifter er marginalt redusert fra 2022.

Det regnskapsføres noe høyere resultatandel fra Returkraft og Støleheia Pukkverk enn året før, samt at årets skattekostnad er redusert etter en engangs skatteeffekt i 2022. Effektene svekkes noe av økte finanskostnader, slik at årsresultatet øker med totalt 1,1 mill.kr.

Egenkapitalen øker delvis grunnet inntektsføring av resultatet fra Returkraft, som har vedtektsfestet utbytteforbud. I tillegg utbetales ikke hele restresultatet som utbytte. Sammen med en reduksjon i gjeldsnivået bidrar dette til å øke egenkapitalandelen til 37 %.

Avkastningen på total kapital- og egenkapitalrentabiliteten i konsernet vurderes som god hensyntatt virksomheten selskapet bedriver.

Likviditetsgraden påvirkes av at selvkostgjeld ikke tas med i beregningen, men selskapet har likevel tilfredsstillende likviditet.

Resultatregnskap konsern (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	281 267	282 306
Driftskostnader	262 728	263 403
Driftsresultat	18 538	18 903
Finansinntekter	12 753	9 373
Finanskostnader	12 388	7 221
Netto finansposter	365	2 152
Resultat før skatt	18 904	21 055
Skattekostnad	2 614	5 672
Årsresultat	16 290	15 383
Balanse	2023	2022
Varige driftsmidler	300 561	305 944
Finansielle anleggsmidler	121 426	113 288
Omløpsmidler	134 314	134 911
Sum eiendeler	556 301	554 142
Innskutt egenkapital	30 000	30 000
Opptjent egenkapital	177 393	164 603
Sum egenkapital	207 393	194 603
Avsetning til forpliktelser	61 548	86 875
Langsiktig gjeld	218 100	226 610
Kortsiktig gjeld	69 259	46 054
Sum gjeld	348 907	359 539
Sum egenkapital og gjeld	556 301	554 142
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	5,6 %	5,3 %
Egenkapitalrentabilitet	9,4 %	11,1 %
Gjeldsgrad	1,7	1,8
Egenkapitalprosent	37 %	35 %
Likviditetsgrad 1	1,9	2,9
Utbytte	3 500	5 000

Adm. dir.: Hans Georg Høgevoll-Garstad

Styre: Jan A. Hestås (leder), Gøril Hannås (nestleder), Unni Farestveit, Jan K. Benestad, Jens Røed, Åge Bakke, Rune Opedal og Inger M. Brevik.

Revisor: BDO

Eierandel: 69,53 %

Varodd AS er en av Norges største arbeids- og inkluderingsbedrifter. Bedriftens hovedmål er å bidra til økt arbeidsdeltakelse og arbeidsinkludering av personer som står utenfor arbeidslivet i kommuner i Agder. Selskapet er morselskap i et konsern og formålet ivaretas også gjennom eierskap i andre selskaper.

For å oppnå formidling av jobbsøkere fra arbeidsrettede tiltak til jobb eller utdanning driver konsernet en betydelig produksjonsvirksomhet knyttet til blant annet emballasje, profilttrykk, kantine og catering, lager og logistiktjenester m.m. I tillegg samarbeider selskapet i utstrakt grad med ordinære bedrifter med sikte på arbeidsutprøving og formidling av jobbsøker til jobb.

Varodd konsernet består av arbeids- og inkluderingsbedriftene Varodd Arbeid og Inkludering, Mindus og A3 Ressurs Vennesla, KSI og Via Partner. Konsernet består i tillegg av Varodd Utvikling, Varodd Velferdsteknologi, Varodd Eiendom, Alcyon og Able Nordic (Danmark). I tillegg kommer det nyopprettede selskapet Varodd Synergi, som leverer tjenester til kommunen i utvidet egenregi.

Året 2023

I 2023 formidlet selskapene i Varodd-konsernet 136 personer til jobb eller utdanning. Konsernet gav i fjor varig tilrettelagt arbeid til 200 mennesker.

2023 var første året hvor Varodd i samarbeid med UiA tilbød et eget studium gjennom prosjektet GAME ON. Studiet er

fullfinansiert av overskudd fra næringsvirksomheten i konsernet.

Samlet sykefravær for fast ansatte utgjorde 9,2 % i 2023.

Samfunnsansvar og miljø

Varodd har som målsetting at virksomheten skal være bærekraftig og bidra til å oppnå nasjonale og internasjonale mål. Varodd har et definert samfunnsansvar knyttet til sysselsetting av personer med nedsatt arbeidsevne som står utenfor arbeidslivet.

Varodd har vært Miljøfyrtårnbedrift i mange år og rapporterer på fem av FNs bærekraftsmål. Selskapet har utarbeidet en bærekraftsrapport og beregnet et CO₂-utslipp på 3833 tonn.

Økonomisk utvikling

Samlede driftsinntekter for konsernet i 2023 utgjorde 413 mill. kr: Dette er en betydelig økning fra året før, og henger sammen med helårseffekt fra innfusjoneringen av KSI og Via Partner.

Årsresultatet på -5,1 mill. kr er preget av nedskrivninger på bygg, ekstraordinære pensjonskostnader samt advokatkostnader. Dette er en nedgang på ca. 7 mill. kr. fra året før.

Egenkapitalandelen er på 69,7 % og selskapet er svært solid. Aktiviteten i Able Nordic har hvilt på få kontrakter, men selskapet har vunnet en ny kontrakt og således redusert risiko.

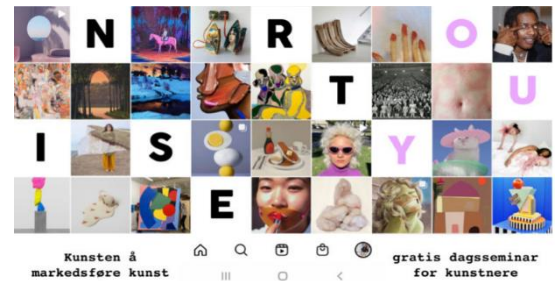
Selskapets negative resultater fører til negativ avkastning på total kapital- og egenkapital.

Resultatregnskap konsern (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	413 044	305 597
Driftskostnader	416 574	301 750
Driftsresultat	-3 530	3 847
Finansinntekter	4 937	2 388
Finanskostnader	3 153	2 974
Netto finansposter	-1 784	586
Resultat før skatt	-1 746	3 261
Skattekostnad	3 385	1 179
Årsresultat	-5 131	2 082
Balanse	2023	2022
Immaterielle eiendeler	1 393	151
Varige driftsmidler	117 911	141 927
Finansielle anleggsmidler	11 487	9 889
Omløpsmidler	207 577	178 873
Sum eiendeler	338 368	330 840
Innskutt egenkapital	2 152	2 222
Opptjent egenkapital	233 527	237 554
Sum egenkapital	235 679	239 776
Minoritetsinteresser	0	0
Annen langsiktig gjeld	20 556	24 164
Kortsiktig gjeld	82 133	66 900
Sum gjeld	102 689	91 064
Sum egenkapital og gjeld	338 368	330 840
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	0,4 %	2,1 %
Egenkapitalrentabilitet	-0,7 %	1,6 %
Egenkapitalprosent	69,7 %	72,5 %
Gjeldsgrad	0,4	0,4
Likviditetsgrad 1	2,5	2,7

Selskapet fremstår ellers som svært solid og med god likviditet.

Daglig leder: Ingrid F. Dokka
Styre: Daniel Nordgård (leder), Gina Winje (nestleder), Kjetil Aga, Ruben L. Thorkildsen og Marike Halle.

Revisor: KPMG
Eierandel: 33,33 %

Sørnorsk filmsenter AS er et selskap av ideell karakter og har som formål å bidra til en faglig og kunstnerisk utvikling av filmproduksjonen på Sørlandet.

Selskapet forvalter midler til utvikling og produksjon av audiovisuelle produksjoner som kortfilmer, dokumentarfilmer, animasjonsfilmer og dataspill.

Selskapet forvalter også midler til utvikling av filmfaglige tilbud til barn og unge og til kompetanseutviklende tiltak. Selskapet bistår bransjen med kurs, rådgiving og bidrar til utvikling av faglige nettverk.

Året 2023

Året 2023 var første normalår etter pandemien og alle bransjearrangementer ble avholdt som normalt.

Gjennom året har senteret støttet flere tiltak rettet mot barn og unge. I samarbeid med Samsen ble også i fjor talentprogrammet «Film 20+» gjennomført.

For å fremme likestilling og mangfold i bransjen har senteret gjennomført kvotering, hvor prosjekter som bidrar til likestilling og mangfold foretrekkes fremfor ellers likestilte prosjekter. Dette vil være et prioritert satsingsområde også i 2024.

Søknadsmassen økte med 17 % i 2023 og det ble innvilget 124 søknader i fjor. Dette var 20 flere enn året før. Flere filmer har fått nasjonal støtte enn året før, men senteret melder at tendensen er at finansiering tar lenger tid.

Ved årets slutt har selskapet 1,6 stillinger.

Samfunnsansvar og miljø

Sørnorsk filmsenter ønsker å være miljøbevisste. Senteret bedriver kildesortering og velger miljøvennlige reisemåter.

Økonomisk utvikling

Selskapets inntekter består i all hovedsak av driftstilskudd fra eierne og tilskudd fra Kulturdepartementet.

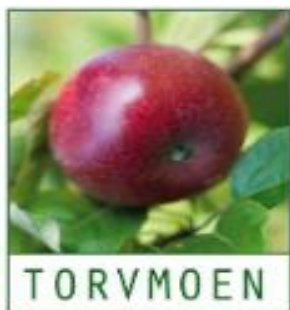
Årsresultatet øker betydelig fra året før, men dette henger hovedsakelig sammen lavere utdelt støtte som følge av at enkelte prosjekter ble trukket. Det tas sikte på å utdele midlene i 2024.

Selskapet har investert i ulike fond og strukturerte produkter, og rundt 0,3 mill. kr av årsresultatet stammer fra reversering av et urealisert tap i 2022.

Resultateffekten av ikke utdelte midler fører til at samlet egenkapital i selskapet blir kunstig høy, og øker til 2,9 mill. kr. Selskapets gjeld består hovedsakelig av innvilgede, men ikke utbetalte tilskudd, samt mottatte, men ikke tildelte tilskudd.

Selskapet har en lav likviditetsgrad, men likviditeten er likevel meget god. Selskapet har betydelige midler investert i fond, men disse balanseføres som anleggsmidler og tas derfor ikke med i likviditetsberegningen.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	10 845	10 912
Driftskostnader	9 871	10 669
Driftsresultat	974	243
Finansinntekter	310	5
Finanskostnader	1	361
Netto finansposter	309	-356
Resultat før skatt	1 283	-113
Skattekostnad	0	0
Årsresultat	1 283	-113
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	7 112	6 988
Omløpsmidler	911	646
Sum eiendeler	8 023	7 634
Innskutt egenkapital	126	126
Opptjent egenkapital	2 910	1 626
Sum egenkapital	3 036	1 752
Kortsiktig gjeld	4 987	5 882
Langsiktig gjeld	0	0
Sum gjeld	4 987	5 882
Sum egenkapital og gjeld	8 023	7 634
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	16,4 %	3,3 %
Egenkapitalrentabilitet	53,6 %	-6,2 %
Egenkapitalprosent	37,8 %	23,0 %
Gjeldsgrad	1,6	3,4
Likviditetsgrad 1	0,2	0,1

Torvmoen AS er et selskap i med formål; kjøp, utvikling og salg av fast eiendom, oppføring av bygninger, deltakelse i andre selskaper samt hva som står i naturlig forbindelse.

Kristiansand kommune eier 31 % av selskapet, mens Repstad Eiendom eier de resterende 69 %. Torvmoen AS har også en 49 % eierandel i selskapet Torvmoen Utbygging AS.

Selskapet har ikke egne ansatte.

Året 2023

Hovedaksjonær har meldt at selskapet ønskes delt opp mellom eierne.

Kommunedirektøren orienterte bystyret i sak 62/24 om at det er hensiktsmessig at kommunen overtar sin andel av selskapet gjennom et nytt utfisjonert selskap. Prosessen med fisjonering av selskapet er i gang og det forventes at kommunen overtar det nye utfisjonerte selskapet i løpet av 2024.

Selskapets eiendeler består hovedsakelig av leiligheter, parkeringsplasser og en tomt. I tillegg eier selskapet en aksjepost. I 2023 ble det solgt en leilighet, slik at det ved årsskiftet var balanseført to leiligheter.

Samfunnsansvar og miljø

Selskapet har ikke omtalt sitt forhold til samfunnsansvar og klima- og miljøpåvirkning.

Økonomisk utvikling

Totale driftsinntekter er noe ned som følge av salg av en utleid leilighet, og ender på 0,59 mill. kr i 2023. Driftskostnadene

Daglig leder: Ole Johan Buekleiv

Styre: Arnstein Repstad (leder) og Ola Frøysland

Revisor: Danielsen & Co AS

Eierandel: 31 %

reduseres noe, slik at driftsresultatet er marginalt høyere enn året før. Økte rentekostnader fører til at årsresultatet forverres noe og ender på -0,2 mill. kr.

Innbetalingen knyttet til salget av leiligheten er i hovedsak brukt til å redusere langsiktig gjeld.

Selskapet har høy egenkapitalprosent, forholdsvis lav gjeldsgrad og svært god likviditetsgrad. Selskapet vurderes som solid, men avkastningen på egenkapital og total kapital er lav.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	592	625
Driftskostnader	514	572
Driftsresultat	78	53
Finansinntekter	14	2
Finanskostnader	363	244
Netto finansposter	-349	-242
Resultat før skatt	-271	-189
Skattekostnad	-60	-42
Årsresultat	-211	-147
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	12 027	14 883
Omløpsmidler	7 222	6 819
Sum eiendeler	19 249	21 702
Innskutt egenkapital	6 238	6 238
Opptjent egenkapital	5 976	6 187
Sum egenkapital	12 214	12 425
Kortsiktig gjeld	122	145
Langsiktig gjeld	6 914	9 132
Sum gjeld	7 036	9 277
Sum egenkapital og gjeld	19 249	21 702
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	0,4 %	0,2 %
Egenkapitalrentabilitet	-2,2 %	-1,5 %
Egenkapitalprosent	63,5 %	57,3 %
Gjeldsgrad	0,4	0,4
Likviditetsgrad 1	59,2	47,0
Utbytte	-	-

Agder Kollektivtrafikk AS

(AKT) er et mobilitetsselskap for Agder. Formålet for selskapet er å tilby innbyggerne i Agder et velfungerende og kostnadseffektivt kollektivtilbud. AKT har ansvaret for kollektivtrafikken i samtlige kommuner i Agder.

Selskapet skal også utføre lovpålagte skyss-oppgaver på en formålstjenlig måte.

Selskapet skal bidra til en miljøvennlig trafikktutvikling. Selskapet har ikke erverv som mål, og skal ikke betale utbytte til eierne.

Året 2023

Selskapet har hatt en sterk passasjerutvikling i 2023, et år som ble det første normalåret etter pandemien.

Sammenlignet med 2019 var passasjerveksten på 9,9 % i Agder og 14 % i Kristiansandsområdet. Totalt ble det gjennomført 20,9 millioner reiser med AKT i 2023.

Selskapet har inngått samarbeid med tilsvarende selskaper i andre fylker, noe som vil innebære standardisering av tjenester og produkter.

I 2023 ble el-sparkesykkeltilbudet utvidet til å gjelde flere kommuner og AKT Svipp ble utvidet med tre nye kommuner.

AKT hadde ved utgangen av 2023 39 faste medarbeidere, som utførte 37,2 årsverk. Sykefraværet var på 8,0 %.

Samfunnsansvar og miljø

Det jobbes målrettet mot å få flere av regionens innbyggere til å benytte kollektivtransport samtidig som det er stort fokus

på utslippsreducerende tiltak gjennom effektiv ruteproduksjon og mer miljøvennlig bussmateriell.

I 2023 ble CO₂-utslippene estimert til 15 589 tonn, noe som er en marginal økning fra året før. Økt andel elbusser fremover vil bidra til å redusere CO₂-utslippene i driften.

Økonomisk utvikling

Selskapet økte i 2023 driftsinntektene med 10,7 % til 1 025 mill. kr, en økning som hovedsakelig skyldes økte tilskudd fra fylket.

Økte tilskudd var nødvendig for å kompensere veksten i driftskostnadene, som økte med 10,4 % til 1 055 mill. kr. Høye indeksreguleringer i busskontraktene anses som hovedårsaken til økningen.

Driftsresultatet faller marginalt til -30,7 mill. kr. Høye renteinntekter bidrar til at årsresultatet ender på -19,5 mill. kr.

Etter fem påfølgende år med store underskudd er egenkapitalen redusert med 103,7 mill. kr (57,3 %) siden 2018. Selskapet har likevel en relativt solid egenkapitalandel på 32,3 %, men det er likevel behov for balanse i driften dersom selskapet ikke skal tappes for ytterligere egenkapital.

Selskapet har en forsvarlig likviditet, og bankbeholdningen alene er tilstrekkelig til å dekke kortsiktig gjeld.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	1 025 118	926 247
Driftskostnader	1 055 834	956 549
Driftsresultat	-30 716	-30 302
Finansinntekter	11 405	6 381
Finanskostnader	169	15
Netto finansposter	11 236	6 365
Årsresultat	-19 480	-23 937
Balanse	2023	2022
Varige driftsmidler	18 808	12 172
Finansielle anleggsmidler	1122	423
Omløpsmidler	219 173	245 578
Sum eiendeler	239 103	258 173
Innskutt egenkapital	24 867	24 867
Opptjent egenkapital	52 455	71 935
Sum egenkapital	77 322	96 802
Avsetning til forpliktelser	8 265	9 540
Langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig gjeld	153 515	151 831
Sum gjeld	161 781	161 371
Sum egenkapital og gjeld	239 103	258 173
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	-7,8 %	-9,8 %
Egenkapitalrentabilitet	-22,4 %	-22,0 %
Egenkapitalprosent	32,3 %	37,5 %
Gjeldsgrad	2,1	1,7
Likviditetsgrad 1	1,4	1,6

Å ENERGI

Å Energi AS har som formål å eie, forvalte og videreutvikle konsernets virksomhet innen kraftproduksjon, nettvirksomhet og kraftsomsetningsvirksomhet, samt all annen virksomhet som naturlig hører dertil. Selskapet skal drives på forretningsmessige vilkår og med økonomisk formål.

Konsernets virksomhet omfatter bl.a. produksjon, distribusjon og salg av energi, samt energi-tilknyttede tjenester. Å Energi har sin hovedvirksomhet på Sørlandet og i Buskerud. Hovedkontoret ligger i Kristiansand. Kommunene på Agder har en eierandel på 39,03 % pr. 31.12.2023.

Året 2023

2023 er første hele driftsåret etter at Glitre ble fusjonert inn. Samlet kraftproduksjon øker dermed med 80 % til 10 755 GWh.

Selv om kraftprisene falt i 2023, var de betydelig høyere enn historiske priser, med gjennomsnittspriser på 76 og 90 øre/kWh i NO1 og NO2.

Det er i 2023 bl.a. vedtatt oppgradering av Steinfoss kraftstasjon og Tjønnefoss kraftverk samt oppgradering av kontrollanlegget i Holen kraftstasjon. Selskapet har i løpet av fjoråret skutt inn hhv. 800 mill. kr i Morrow Batteries og 268 mill. kr i Otovo.

I 2023 ble siste steg i fusjonsplanen gjennomført ved at fem kommuner ble løftet fra minoritetsaksjonærer opp til eiere i morselskapet.

Adm. dir.: Steffen Syvertsen
Styre: Maria M. Hanssen (leder), Ann-Christin Andersen (nestleder), Asbjørn Grundt, Lars P. Maltby, Oddvar Berli, Kristen Steinfeldt-Foss, Morten Yttreide, Asbjørn Hoveland, Kristine Gjørseter, Lars Erik Torjussen, Tove E. Pettersen og Rune Bæver.

Revisor: EY
Eierandel: 6,001 %

Selskapet hadde et sykefravær på 3,9 % i 2023, opp fra 3,5% i 2022.

Samfunnsansvar og miljø

Agder Energis mål for samfunnsansvar er: «å drive virksomheten på en bærekraftig og etisk ansvarlig måte». Agder Energis mål for samfunnsansvar er koblet til Global Compacts ti bærende prinsipper for samfunnsansvar. Selskapet har utarbeidet full rapportering etter CSRD og rapporterer 238 957 tonn CO₂-utslipp.

Økonomisk utvikling

Konsernets hadde driftsinntekter på 36,7 mrd. kr, hvor 5,3 mrd. kr stammer fra verdiøkninger på kraft- og valutakontrakter. Driftsresultatet øker med 603 % til 12,6 mrd. kr, og dette skyldes delvis lavere kostnader til energikjøp samt bortfallet av høyprisavgiften høsten 2023, men den viktigste forklaringen er gode resultater hos Entelios.

Det det underliggende resultatet etter skatt som benyttes som grunnlag for utbytteutdeling, og dette øker med 0,99 mrd. kr til 2,5 mrd. kr.

Rentabilitetene påvirkes av kombinasjonen høyt resultat, økt egenkapital og redusert gjeld. Målt mot underliggende resultat reduseres rentabilitetene betydelig og økt grunnrentebeskatning påvirker avkastningen direkte. Målt mot verdijustert egenkapital vil fremtidig avkastning i selskapet trolig ligge lavere enn for sammenlignbare plasseringer.

Konsernet har en solid egenkapitalandel. Likviditeten er noe under foretrukket nivå.

Resultatregnskap (i mill. kr)	2023	2022*
Driftsinntekter	36 654	35 763
Driftskostnader	24 052	33 969
Driftsresultat	12 602	1 793
Finansinntekter	5	195
Finanskostnader	565	303
Netto finansposter	-561	-108
Resultat før skatt	12 041	1 685
Resultat ikke-videreført virksomhet		0
Skattekostnad	6 695	1 523
Årsresultat	5 346	162
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	51 163	52 174
Omløpsmidler	10 358	21 350
Sum eiendeler	61 521	73 524
Innskutt egenkapital	16 014	14 870
Opptjent egenkapital	8 060	4 795
Min. interesser	181	939
Sum egenkapital	24 255	20 604
Langsiktig gjeld	21 165	26 393
Kortsiktig gjeld	16 102	26 527
Sum gjeld og forpliktelser	37 267	52 920
Sum egenkapital og gjeld	61 521	73 524
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	18,7 %	3,7 %
Egenkapitalrentabilitet	76,2 %	12,0 %
Egenkapitalprosent	39,4 %	28,0 %
Gjeldsgrad	1,5	2,6
Likviditetsgrad 1	0,6	0,8
Utbytte	1 961	755

* Glitre er innarbeidet fom. desember 2022.

Visit Sørlandet AS er næringsklyngen for reiseliv, kultur og opplevelsesnæringen.

Selskapets formål er å være den ledende innovasjons-partneren for reiseliv, kultur og opplevelsesnæringen i regionen. Selskapet er et av fem offisielle landsdelselskaper i Norge, og kjerneområdene er destinasjonsutvikling og ledelse, markedsføring og klyngenettverk.

Selskapet har ikke erverv som formål. Eventuelt overskudd skal benyttes til å fremme selskapets formål.

Visit Sørlandet AS har ansvaret for å koordinere, fasilitere og gjennomføre felles markedsaktiviteter som bidrar til økt synlighet og oppmerksomhet rundt Sørlandet som reisemål.

Året 2023

I 2023 gjennomførte selskapet en rekke arrangementer for partnere, arrangementer som samlet nær 1400 deltagere. Selskapet gjennomførte bl.a. Vinterkonferansen i Lyngdal og Techpoint-konferansen i Kristiansand.

Gjennom 2023 ledet selskapet prosessen med å få Kristiansand og Arendal sertifisert som bærekraftige reisemål, en prosess som endte med sertifisering av begge byene i 2024.

Selskapet opplevde en betydelig økning i antall partnere i 2023. Antallet økte med 30 stykker til totalt 171 partnere.

Nettsidene ble lansert i ny utgave i 2023 og selskapet har videre kommunisert aktivt i

Daglig leder: Hege J. Nevestad

Styre: Øyvind Eikaas (leder), Torunn Høyum-Eriksen (nestleder), Helle Geheb, Morten Goodwin, Vebjørn Haugerud, Siri Lande og Liv Øylvulstad.

Revisor: KPMG

Eierandel: 6,8 %

sosiale medium, blant annet gjennom målrettet bruk av TikTok.

Selskapet har økt staben i løpet av fjoråret, og hadde åtte faste stillinger ved utgangen av 2023.

Samfunnsansvar og miljø

Selskapet har vært Miljøfyrtårnsertifisert siden 2022, og driften av selskapet påvirker ikke det ytre miljø i negativ retning.

Økonomisk utvikling

Selskapets inntektsgrunnlag består av medlemsavgift, bevilgninger og inntekter fra salg av tjenester til næringen og kommuner i Agder.

I 2023 presenterer selskapet et negativt årsresultat på 1,2 mill. kr. Dette bunner i noe reduserte tilskudd fra fylket samt kostnader til strategiske satsinger.

Selskapet har få driftsmidler, og eiendelene består hovedsakelig av fordringer og bankinnskudd.

Selskapet har en egenkapitalandel på 83,4 %, noe som er svært solid. Selskapet har bygget seg opp egenkapital i løpet av pandemien, men et negativt årsresultat trekker egenkapitalandelen noe ned fra året før. Selskapet har ingen langsiktige gjeldsposter og likviditeten er meget god.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	14 877	14 863
Driftskostnader	16 111	14 842
Driftsresultat	-1 234	21
Finansinntekter	59	3
Finanskostnader	10	7
Netto finansposter	49	-4
Årsresultat	-1 185	17
Balanse	2023	2022
Immaterielle eiendeler	0	0
Varige driftsmidler	58	26
Finansielle anleggsmidler	227	227
Omløpsmidler	13 290	14 261
Sum eiendeler	13 574	14 514
Innskutt egenkapital	4 680	4 680
Opptjent egenkapital	6 640	7 825
Sum egenkapital	11 320	12 505
Kortsiktig gjeld	2 254	2 008
Sum egenkapital og gjeld	13 574	14 513
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	-8,4 %	0,2 %
Egenkapitalrentabilitet	-9,9 %	0,1 %
Egenkapitalprosent	83,4 %	86,2 %
Gjeldsgrad	0,2	0,2
Likviditetsgrad 1	5,9	7,1

Daglig leder: Lars Aglen
Styre: Tom Nysted (leder), Carina Ugland, Erik Tønnesen, Gry Moen, Bjørn-Tore Flåten, Karen Landmark og Ulf Hustad

Revisor: Deloitte
Eierandel: 3,73 %

Innoventus Sør AS har en visjon om å gjøre Agder til den foretrukne regionen å bygge innovative virksomheter i. Selskapet har en sentral rolle i det regionale og nasjonale økosystemet, og hovedstrategien er å støtte og koble selskaper med kompetanse, nettverk og kapital, for å øke graden av kommersialisering, vekst og eksport.

Selskapet er et «non profit» selskap, og tar ikke aktivt eierskap i bedriftene i porteføljen.

Selskapet arbeider aktivt med gründere, næringsliv, offentlige etater, akademia og forskningsmiljøer for å skape bærekraftige løsninger for fremtiden.

Året 2023

Selskapet har analysert og evaluert 210 nye forretningsideer i 2023. Totalt 64 oppstartsselskaper har vært tilknyttet inkubatoren siste året, en økning på 16,4 % fra 2022.

Oppstartsbedriftene i Innoventus Sør AS fikk i 2023 tilført 92 mill. kr i kapital, noe som innebærer en økning på 38,6 % fra 2022.

Gjennom fjoråret deltok 18 bedrifter i programmet GrunderAcademy og det ble gjennomført kompetansemegling for 48 bedrifter.

Kull 3 av «Bærekraft tuftet på profitt» ble gjennomført i 2023. Programmet skal øke bevisstheten for bærekraftsmålene og implementeringen av dette i

den enkelt virksomhet, kombinert med fokus på lønnsomhet.

Selskapet hadde 7 ansatte ved utgangen av 2023 og sykefraværet var på 5,6 %.

Samfunnsansvar og miljø

Selskapet er medlem i Klimapartner Agder og har fokus på bærekraftsmålene, både for seg selv og for selskapene i porteføljen. Det føres i tillegg klimaregnskap.

Økonomisk utvikling

Selskapet hadde i 2023 driftsinntekter på 11,2 mill. kr. Dette er ca. 3 mill. kr lavere enn i 2022, og henger sammen med lavere mottatte tilskudd fra fylket.

Driftskostnadene utgjorde 11,3 mill. kr, og etter netto finans ender årsresultatet på -0,2 mill. kr. Det er nedskrivning på 0,48 mill. kr som er årsaken til det negative årsresultatet. Egenkapitalen reduseres til 10,1 mill. kr etter overføring av årsresultatet. Endringen motvirkes av at kortsiktig gjeld reduseres med rundt 2,2 mill. kr, slik at egenkapitalandelen dermed øker til til 72,4 %.

Dersom det justeres for nedskrivningene er avkastningen på total- og egenkapitalen på forsvarlige nivåer, tatt i betraktning at selskapet ikke deler ut utbytte. Selskapet har god likviditet.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	11 244	14 278
Driftskostnader	11 331	14 026
Driftsresultat	-87	252
Finansinntekter	346	86
Finanskostnader	481	2
Netto finansposter	-135	84
Skatt	0	0
Årsresultat	-223	336
Balanse	2023	2022
Varige driftsmidler	99	44
Finansielle anleggsmidler	919	1 400
Omløpsmidler	12 953	14 907
Sum eiendeler	13 971	16 351
Innskutt egenkapital	7 800	7 800
Opptjent egenkapital	2 317	2 538
Sum egenkapital	10 117	10 338
Langsiktig gjeld	1 382	1 382
Kortsiktig gjeld	2 473	4 632
Sum gjeld og forpliktelser	3 854	6 013
Sum egenkapital og gjeld	13 971	16 351
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	1,7 %	2,2 %
Egenkapitalrentabilitet	-2,2 %	3,3 %
Egenkapitalprosent	72,4 %	63,2 %
Gjeldsgrad	0,4	0,6
Likviditetsgrad 1	5,2	3,2

L/L SETESDAL BILRUTER

Setesdal Bilruter LL har anbudskontrakter i Arendal, Setesdal, Åseral og Mandalsregionen. Selskapet driver i tillegg med turkjøring, pasientreiser og godstransport. Selskapet er lokalisert i Evje og Hornnes kommune.

Selskapet er eid av både private aktører og kommuner. Vågsbygdruta AS og Bykle kommune er de største eierne. Kristiansand kommunes eierandel er beskjedne 0,88 %.

Året 2023

Det ble kjørt totalt 9,5 mill. km i 2023. All busskjøring skjer på anbudskontrakter, og i 2023 sikret selskapet en to-årskontrakt i Vestfold gjeldende fra juli 2024. Dette innebærer at når kontrakten i Arendalsområdet utløp i juni 2024, kunne selskapet overføre bussene fra Arendalskontrakten over til Vestfold.

Ettersom selskapets drift er nært knyttet til anbudskontrakter, jobbes det med å posisjonere seg for nye, fremtidige, anbudsrunder.

Selskapet arbeider etter en langsiktig strategiplan for å sikre videre utvikling, og denne legges til grunn for arbeid.

Selskapet hadde 297 faste ansatte i 2023, som utgjorde 242,6 årsverk. Sykefraværet økte med 0,12 prosentpoeng sammenlignet med 2022.

Kommunalutvalget vedtok i sak 14/24 at det utarbeides en sak om å selge aksjene i selskapet, men først etter at den planlagte kapitalutvidelsen er gjennomført.

Adm. dir.: Terje Greibesland
Styre: Svein Arne Haugen (leder), Siri Østerhus (nestleder), Else Haugland, Mardon Drangsholt, Sigmund Aune, Odd H. Dale, Stein H. Nilsen, Aileen Wikstøl og Liv Hansen
Revisor: RSM Norge AS
Eierandel: 0,88 %

Samfunnsansvar og miljø

Selskapets aktivitet forurenser det ytre miljøet. Selskapet jobber kontinuerlig med å redusere forurensning gjennom blant annet fornying av vognparken og redusert tomgangskjøring.

Selskapet har ikke rapportert eget CO₂-regnskap, men hoveddelen av selskapets utslipp fanges opp gjennom AKTs klimaregnskap.

Som leverandør av kollektivtransport har aktiviteten en netto positiv effekt på miljøet.

Økonomisk utvikling

Konsernet omsatte for 372,2 mill. kr i 2023. Det er en økning på 21,6 % fra året før.

Driftskostnader øker noe mindre med 19 %, og differansen gir en positiv påvirkning på driftsresultatet. Driftsresultatet øker med 7,8 mill. kr til 7,5 mill. kr. En betydelig økning i rentekostnader trekker ned årsresultatet, som ender på 3 mill. kr, en økning på 4,2 mill. kr fra 2022.

Konsernet gjennomførte store investeringer i 2022, mens 2023 ble et år med lav investeringsaktivitet. Samlede investeringer var på 5,3 mill. kr.

Egenkapitalen øker som følge av positivt resultat og tilbakeholdt utbytte. Kombinert med redusert gjeld gir dette en merkbar økning i egenkapitalandelen. Soliditeten i selskapet er god, hensyntatt bransjen hvor selskapet opererer.

Likviditetsgraden er 1,6, som er et tilfredsstillende nivå.

Resultatregnskap (i 1000 kr) - konsern	2023	2022
Driftsinntekter	372 194	305 974
Driftskostnader	364 732	306 357
Driftsresultat	7 462	-383
Finansinntekter	5 293	1 754
Finanskostnader	9 721	3 040
Netto finansposter	-4 428	-1 286
Resultat før skatt	3 034	-1 669
Skattekostnad	59	-465
Årsresultat	2 974	-1 204
Balanse	2023	2022
Immaterielle midler		
Varige driftsmidler	198 383	219 836
Finansielle midler	7 642	13 753
Omløpsmidler	134 598	118 216
Sum eiendeler	340 624	351 805
Innskutt egenkapital	4 576	4 576
Opptjent egenkapital	90 041	87 057
Sum egenkapital	94 617	91 633
Avsetning for forpliktelser	405	1 511
Langsiktig gjeld	162 470	178 749
Kortsiktig gjeld	83 132	79 912
Sum gjeld	246 007	260 172
Sum egenkapital og gjeld	340 624	351 805
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	3,7 %	0,5 %
Egenkapitalrentabilitet	3,3 %	-1,8 %
Egenkapitalprosent	27,8 %	26,0 %
Gjeldsgrad	2,6	2,8
Likviditetsgrad 1	1,6	1,5
Utbytte	-	-

Daglig leder: Lars Erik Harv
Styre: Lars Petter Maltby (styreleder), Arild Bjelland, Bente Rist, Anita Aanonsen Jernquist, Stina Torjesen, Tor Georg Hagane og Kjetil Mikaelson.

Revisor: BDO
Eierandel: Indirekte 49,9 % gjennom eierpost i Avfall Sør Holding AS.

Returkraft AS er, gjennom seks renovasjonsselskap, eid av kommuner i Agder. Kristiansand kommunes eierskap utøves indirekte gjennom eierandelen i Avfall Sør Holding AS. Selskapet eier og driver et forbrenningsanlegg på Langemyr i Kristiansand. Anlegget ble satt i drift i 2010.

Anlegget har kapasitet til å forbrenne omtrent 130 000 tonn avfall per år. Energien i avfallet gjenvinnes i form av elektrisk kraft og varmt vann til Kristiansands fjernvarmenett.

Forbrenningsanlegget tar imot restavfall fra husholdninger og bedrifter i hele regionen, i tillegg til spesialavfall. Behandlingen av husholdningsavfall skjer til selvkost, regulert etter Forurensningsloven.

Året 2023

2023 var et stabilt driftsår, hvor det ble forbrent 135 000 tonn avfall samt produsert 350 GWh.

Selskapet har utarbeidet ny strategi med tilhørende satsingsområder, for slik å ruste selskapet for å møte kommende utfordringer.

Selskapet påvirkes av en generell konjunkturedgang og en CO₂-avgift som er sterkt kostnadsdrivende. Begge deler leder til redusert tilgang på næringsavfall.

I forbindelse med mulighetsstudiet for karbonfangstanlegg er det

etablert en prosjektorganisasjon med en nytilsatt prosjektdirektør.

Ved utgangen av 2023 hadde selskapet 46 ansatte, og et sykefravær på 3,4 %.

Samfunnsansvar og miljø

Returkrafts virksomhet er regulert av utslippstillatelsen, og selskapet har en tett dialog med Miljødirektoratet. Selskapet publiserer månedlig utslipp regulert av utslippstillatelsen, og er medlem i Klimapartner.

Økonomisk utvikling

Næringsdelen hadde en omsetning på 160 mill. kr i 2023 med et årsresultat etter skatt på 15,3 mill. kr. Dette er også selskapets resultat for 2023, idet resultatet på selvkostområdet føres mot selvkostfond. Resultatet er 5,4 % høyere enn for 2022 og dette er betydelig bedre enn det nivået selskapet selv skisserte for ett år siden.

Renovasjonsselskapene i regionen er selskapets største kunder og eiere, selskapet vurderer derfor kredittrisikoen til å være begrenset.

Selskapet har en lav egenkapitalandel, men egenkapitalandelen har vist en positiv utvikling de senere år. Selskapet har en tilfredsstillende kortsiktig likviditet, om enn noe svekket fra året før.

Resultatregnskap (i 1000)	2023	2022
Driftsinntekter	282 834	260 373
Driftskostnader	230 085	212 897
Driftsresultat	52 749	47 476
Finansinntekter	12 479	7 666
Finanskostnader	45 582	37 170
Netto finansposter	-33 103	-29 504
Resultat før skatt	19 646	17 973
Skattekostnad	-4 386	-3 495
Årsresultat	15 260	14 478
Balanse	2023	2022
Immaterielle midler	19 930	24 316
Varige driftsmidler	998 365	1 050 518
Finansielle midler	0	0
Omløpsmidler	122 829	121 132
Sum eiendeler	1 141 123	1 195 966
Innskutt egenkapital	10 000	10 000
Opptjent egenkapital	144 517	129 257
Sum egenkapital	154 517	139 257
Avsetning til forpliktelser	0	17
Annen langsiktig gjeld	909 559	970 885
Kortsiktig gjeld	77 048	85 807
Sum gjeld og forpliktelser	986 606	1 056 709
Sum egenkapital og gjeld	1 141 123	1 195 966
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	4,9 %	4,0 %
Egenkapitalrentabilitet	13,4 %	13,6 %
Egenkapitalprosent	13,5 %	11,6 %
Gjeldsgrad	6,4	7,6
Likviditetsgrad 1	1,6	1,4

Kommunale foretak

Kommunale foretak er en del av kommunen som rettssubjekt og organisasjonsformen er hjemlet i kapittel 9 i kommuneloven. Et kommunalt foretak er dermed underlagt bystyret som øverste myndighet. Gjennom formålet i vedtektene fastsetter bystyret den virksomheten foretaket skal drive og den ytre rammen for styrets myndighet.

Bystyret kan også gjennom vedtektene eller andre vedtak gi bindende pålegg for foretaket. Både stifting og oppløsning av kommunale foretak vedtas av bystyret. Organisasjonsformen benyttes ofte når kommunen skal ivareta både forretningsmessige og samfunnsmessige hensyn.

Som en del av kommunen er foretaket underlagt bystyrets budsjettmyndighet. Dette betyr at de kommunale budsjettene setter rammer for foretakets virksomhet, og styret er bundet av bystyrets budsjettvedtak. Kommunedirektøren har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet overfor foretakets daglige leder, men kan kreve saker behandlet i bystyret.

Kristiansand Havn KF er et kommunalt foretak eid av Kristiansand kommune. I 2021 ble det nye havneselskapet opprettet, og driftsorganisasjonene ved Lindesnes Havn KF og Kristiansand Havn KF ble flyttet til det nyetablerte Kristiansand Havn IKS.

Kristiansand Havn KF sitt formål er å sørge for effektiv, rasjonell og bærekraftig forvaltning av havnas eiendommer og med det legge til rette for god havnedrift med lavest mulig klimagassutslipp og miljøbelastning i driftsselskapet Kristiansand Havn IKS.

Fast eiendom ble liggende igjen i KF-ene, og skal i det vesentligste leies ut til IKS-et på nærmere bestemte vilkår. I tillegg får KF-et inntekter fra strategiske eierskap i andre selskaper, som i tråd med gjeldende eierstrategi skal finansiere investeringer i utvikling av havnen.

Fremtidige havneinvesteringer skal foretas i IKS-et, slik at lånebelastningen i KF-et gradvis vil avta over tid.

Alle ansatte er overført til Kristiansand Havn IKS. Havnedirektøren leies inn fra IKS-et i en 5 % stilling.

Året 2023

2023 var tredje driftsår for Kristiansand Havn IKS, noe som har ført til en vesentlig reduksjon i aktivitetene til Kristiansand Havn KF.

Kanalbyen Eiendom AS er et heleid datterselskap til Kristiansand Havn KF. Selskapet sørger for gjennomføring av utviklingen på Silokaia. Datterselskapet fortsatte i 2023

Havnedirektør: Atle Johannessen

Styre: Trond Blattmann (leder), Erle W. Severinsen (nestleder), Irene Solli, Tore Heidenreich og Steinar B. Andersen

Revisor: Agder Kommunerevisjon IKS

Eierandel: 100 %

arbeidene med fjerde byggetrinn – De tre søstre. Av de 106 leilighetene er 94 solgt.

Foretaket skal videre forvalte og drifte festeavtalene i Gravane.

Samfunnsansvar og miljø

Foretaket er miljøsertifisert etter ISO-14001. Det har ikke vært utslipp av betydning verken fra anleggs-virksomhet eller fra skip.

Økonomisk utvikling

Høyere leieinntekter forklarer økningen i driftsinntekter på 3,7 mill. kr. Foretaket har et netto driftsresultat for på 6,4 mill. kr. Dette er en betydelig økning fra året før, hvor resultatet var preget av en ekstraordinær nedbetaling av gjeld på 24 mill. kr.

Langsiktig gjeld er redusert med 11,1 mill. kr som følge av minimumsavdraget. Selskapets egenkapital har økt betydelig og utgjør 807,9 mill. kr. Hovedårsaken til økningen skyldes inntekter på 31 mill. kr i investeringsregnskapet, inntekter som i all hovedsak er overført bundet investeringsfond.

Avkastningen på total- og egenkapital er svak, men måltallet er noe misvisende ettersom inntekter fra investeringsregnskapet holdes utenfor.

Kristiansand Havn har en solid egenkapitalandel og en særdeles god likviditetsgrad.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	31 094	27 372
Driftskostnader	27 015	27 258
Driftsresultat	4 079	114
Finansinntekter	4 358	1 639
Finanskostnader	24 277	47 136
Netto finansposter	-19 919	-45 497
Motpost avskrivninger	22 265	22 976
Netto driftsresultat	6 425	-22 407
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	1 012 651	1 033 476
Omløpsmidler	122 336	87 645
Sum eiendeler	1 134 987	1 121 121
Sum egenkapital	807 898	781 505
Langsiktig gjeld	321 510	332 634
Kortsiktig gjeld	5 579	6 981
Sum gjeld	327 089	339 615
Sum egenkapital og gjeld	1 134 987	1 121 121
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	2,7 %	2,1 %
Egenkapitalrentabilitet	0,8 %	-2,9 %
Egenkapitalprosent	71,2 %	69,7 %
Gjeldsgrad	0,4	0,4
Likviditetsgrad 1	21,9	12,6

Interkommunale selskaper

Et interkommunalt selskap (IKS) etter lov om interkommunale selskaper kan bare opprettes av kommuner, fylkeskommuner eller andre interkommunale selskaper.

Representantskapet er eiernes organ, og deltakerkommunenes eiermyndighet utøves av representantskapet. Dette innebærer at den enkelte deltakerkommune ikke kan utøve eiermyndighet direkte overfor selskapets styre eller administrasjon.

Bystyret oppnevner kommunes eierrepresentant med vara. Representantskapets medlemmer velges for fire år om ikke annet er fastsatt i selskapsavtalen.

Havnedirektør: Atle Johannessen
Styre: Trond Blattmann (leder),
 Paal Pedersen, Erle W. Severinsen,
 Steinar B. Andersen, Ian Couling,
 Irene Solli, Åse L. Kimestad, Unn L.
 Larsen, og Kirsti Dvergsnes.

Revisor: Agder Kommunerevisjon
 IKS

Eierandel: 80 %

Kristiansand Havn IKS ble opprettet som interkommunalt selskap 01.01.2021. Selskapet eies av kommunene Kristiansand (80 %) og Lindesnes (20 %). Kristiansand Havn IKS har som formål å sørge for effektiv, rasjonell og konkurransedyktig drift av kommunenes havneanlegg. Selskapet skal være et miljøvennlig havne- og transportknutepunkt for det sørlige Norge og legge til rette for å flytte mer transport av gods fra vei til sjø.

Selskapet skal utøve den myndighet og ivareta de oppgaver som er tillagt kommunene etter havne- og farvannsloven, havnereglementet for kommunenes havnedistrikt og annen særlovgivning.

I strategiplanen fra 2020 har selskapet visjonen «Norges mest moderne havn». Selskapet skal være et dynamisk, miljøvennlig og fremtidsrettet knutepunkt. I 2021 vedtok havnestyret å utvide strategiplanen med fiskeri som et strategiområde.

Året 2023

Det er foretatt investeringer for totalt 67 mill. kr i 2023, hvor hoveddelen av midlene er brukt til utvidelse av kai 36 i Kongsgårdbukten.

Selskapet er på vei mot et normalår, med totalt 4707 anløp på 56 millioner bruttotonn i 2023.

Fergeterminalen økte til 1284 årlige anløp, og oppnådde for første gang over 1,4 mill. passasjerer. Containerterminalen opplevde derimot en reduksjon på hele 15 % i antall

TEU, og dette er andre året på rad med nedgang.

Antall tonn bulk- og stykkgoods er ned 11,8 %, mens antall fiskeanløp er ned 11,6 % til 1180. Dette forklares med færre tonn sand og pukk og at økte drivstoffpriser fører til at det ikke er bærekraftig å dra ut på havet for store deler av fiskeflåten.

Ved utgangen av 2023 var det 35 ansatte i selskapet, og sykefraværet var på 5,5 %.

Samfunnsansvar

Selskapet er miljøsertifisert etter ISO14001. Det har ikke vært utslipp av betydning verken fra anleggsvirksomhet eller fra skip.

Økonomisk utvikling

Selskapet øker driftsinntektene med 4 % til 152,4 mill. kr. Kombinert med en betydelig økning i driftskostnader på 15 %, fører dette til en halvering av driftsresultatet. Justert for finansposter ender årsresultatet på 8,2 mill. kr, noe som er betydelig lavere enn året før.

Langsiktig og kortsiktig gjeld er økt med hhv. 56,8 og 78,4 mill. kr. Økningen i kortsiktig gjeld mer enn oppveies av økt bankbeholdning på 86,9 mill. kr.

Egenkapitalen øker som følge av positivt årsresultat, men egenkapitalprosenten reduseres grunnet økningen i langsiktig gjeld. Selskapet leverer noe lav avkastning, både på egen- og totalkapital, tatt egenkapitalprosenten i betraktning. Likviditeten i vurderes som tilfredsstillende for fremtidig drift og utvikling.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	152 419	146 586
Driftskostnader	139 916	121 594
Driftsresultat	12 502	24 992
Finansinntekter	4 742	2 226
Finanskostnader	8 992	3 298
Netto finansposter	-4 250	-1 072
Årsresultat	8 252	23 919
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	252 778	187 361
Omløpsmidler	171 622	87 756
Sum eiendeler	424 400	275 117
Sum egenkapital	40 919	32 667
Avsetning for forpliktelser	34 503	28 692
Langsiktig gjeld	230 074	173 267
Kortsiktig gjeld	118 904	40 492
Sum gjeld	383 481	242 451
Sum egenkapital og gjeld	424 400	275 117
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	4,9 %	11,1 %
Egenkapitalrentabilitet	22,4 %	115,5 %
Egenkapitalprosent	9,6 %	11,9 %
Gjeldsgrad	9,4	7,4
Likviditetsgrad 1	1,4	2,2

Kristiansandsregionen Brann og redning IKS (KBR) eies av kommunene Kristiansand, Vennesla, Lillesand og Birkenes. KBR har som formål å være en faglig, solid og kostnadseffektiv brann- og redningsorganisasjon.

Selskapet skal ivareta deltakerkommunenes behov, plikter og oppgaver vedrørende brann- og ulykkesberedskap, brannforebyggende og kontrollerende oppgaver, samt andre tiltak som hører naturlig inn under dette formål.

Året 2023

Det har blitt utarbeidet en kommunikasjonsstrategi og selskapet når nå ut til flere med målrettede brannforebyggende budskap.

Selskapet har hatt en ekstern gjennomgang av arbeidet med beredskapsanalysen, for å kunne kvalitetssikre denne. Gjennomgangen resulterte i konkrete innspill som tas med videre i arbeidet. Dette følges opp i 2024.

Eksisterende hovedstasjon er fra 1986, og denne innfrir ikke dagens krav. Det er påbegynt et mulighetsstudie for å se på hvorvidt det kan etableres en fremtidsrettet løsning på dagens stasjonsområde, eller om man må se seg om etter andre løsninger.

Antall pipebranner øker til 87 fra 76 i 2022, og dette er en dobling fra 2021. Økningen henger trolig sammen med at økte strømpriser fører til at flere bruker ved som oppvarmingskilde.

Antall utrykninger økte 2,2 % og totalt antall utrykninger var 3323. Økningen skjer selv om

Brannsjef: Jan Røilid
Styre: Siv E. Wiken, (leder), Aslak Wegge (nestleder), Eva Berglund Åsland, Tor Geir Bue og Carl Martin Moseid

Revisor: Agder Kommunerevisjon IKS
Eierandel: 78,1 %

antall branner generelt er synkende. Hele 67 % av utrykningene stammet fra automatiske alarmer, hvorav det var svært mange unødige alarmer.

Samfunnsansvar og miljø

Selskapet driver ikke virksomhet som forurenser det ytre miljø utover det som er normalt i bransjen, og har dermed ikke iverksatt særskilte tiltak på dette området.

Økonomisk utvikling

Driftsinntektene øker 12,4 %, hovedsakelig grunnet en betydelig økning i driftstilskudd fra eierne. Lønnsutgiftene er 1,4 mill. kr under budsjett, men dette er likevel en økning på 10,8 % fra året før. Økningen i lønnsutgifter er hovedforklaringen på at driftsutgiftene øker 7,6 %. Samlet gir dette et netto driftsresultat på 2,5 mill. kr, noe som er 4,6 mill. kr bedre enn budsjett.

Selskapet kan vise til mindreforbruk på brann delen og boligdelen på hhv. 2,1 og 0,4 mill. kr.

Forsinket fremdrift i investeringsprosjekter resulterte i at det ble bokført investeringer for 5,5 mill. kr, noe som er 13,5 mill. kr under budsjett.

Underdekningen for fremtidige pensjonsforpliktelser har økt betydelig i løpet av året, og er nå på 36,1 mill. kr. Økningen i underdekning medfører at den negative egenkapitalen svekkes ytterligere.

Likviditeten i selskapet vurderes å være på et forsvarlig nivå.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	155 631	138 454
Driftskostnader	154 669	143 788
Driftsresultat	962	-5 334
Finansinntekter	1 560	1 004
Finanskostnader	7 496	6 155
Netto finansposter	-5 936	-5 151
Motpost avskrivninger	7 526	6 215
Netto driftsresultat	2 552	-4 270
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	240 770	239 794
Omløpsmidler	35 552	33 416
Sum eiendeler	276 322	273 210
Sum egenkapital	-11 058	-2 274
Langsiktig gjeld	266 036	255 462
Kortsiktig gjeld	21 345	20 022
Sum gjeld	287 381	275 484
Sum egenkapital og gjeld	276 323	273 210
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	3,7 %	0,7 %
Egenkapitalrentabilitet	-38,3 %	-198,2 %
Egenkapitalprosent	-4,0 %	-0,8 %
Gjeldsgrad	-26,0	-121,1
Likviditetsgrad 1	1,7	1,7

Adm. dir: Harald Furre
Styre: Grete Faremo (leder), Kurt Mosvold (nestleder), Marit Wergeland, Per Fronth, Mette Gundersen, Edda Stix-Zececic, Tor Aadalen og Carl Roger Øivand Aaslie
Revisor: Agder Kommuner revisjon IKS
Eierandel: 60 %

Kilden Teater og Konserthus IKS skal være hele Sørlandets hovedarena for opera, scenisk og symfonisk kunstuttrykk, etablere Kristiansand og Agderfylket som en attraktiv kulturby- og region, og være en viktig møteplass for innbyggerne på Sørlandet. Selskapet har som formål å realisere, drive og videreutvikle institusjonen Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet. Dette skal gjøres som en fullverdig institusjon for teater-, opera-, musikk- og kulturhusvirksomhet tilrettelagt for produksjon, formidling og utvikling av et allsidig kunstnerisk repertoar.

Året 2023

Kilden gjennomførte totalt 665 arrangementer i 2023, hvor 100 var i 11 av Agders 25 kommuner.

2023 var et år som bød på stor suksess for Kilden. Publikumstallet endte på 173 000, hvor også publikummer nr. 2 millioner ble ønsket velkommen. For øvrig økte også antall publikummere som ikke er fra Kristiansand i 2023. Via digitale kanaler hadde også Kilden i 2023 over 1 million publikummere.

Selskapet hadde 236 fast ansatte i 2023. Medregnet alle engasjerte /innleide ble det utført 238 årsverk i 2023. Året startet med nedbemanning for å tilpasse økonomien til de økonomiske rammebetingelsene. Sykefraværet i 2023 var på 5,8 %.

Samfunnsansvar og miljø

Selskapet er sertifisert som Miljøfyrtårnsbedrift, og bærekraft

er et gjennomgående prinsipp i selskapets strategi. I tillegg er selskapet medlem i Klimapartner, Arena for bærekraft og Kristiansand Næringsforenings bærekraftsnettverk.

Økonomisk utvikling

Selskapet økte inntektene med 3,2 % i 2023, slik at totale driftsinntekter endte på 280,7 mill. kr. Med effekt av reduserte antall årsverk og andre økonomiske tiltak ble utgiftene redusert med 4,1 % til 311,0 mill. kr.

Høy verdi på selskapets anleggsmidler fører til høye årlige avskrivninger, og av 30,3 mill. kr i negativt brutto driftsresultat skyldes 41,7 mill. kr. avskrivninger.

Selskapet har ingen investeringsgjeld, noe som har en betydelig innvirkning på finansutgiftene. Netto driftsresultat ender dermed på 15,1 mill. kr etter korrigering for finans og avskrivninger. Langsiktig gjeld i er sin helhet pensjonsforpliktelser.

Rentabilitetene er igjen positive etter at underskudd ble snudd til overskudd.

Rentabilitetene er lave, men det er heller ikke meningen at selskapet skal betale utbytte. Selskapet har en solid kapitalbase med en tilhørende usedvanlig høy egenkapitalandel. Selskapet har en forsvarlig og stabil likviditet.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	280 708	271 930
Driftskostnader	311 046	324 200
Brutto driftsresultat	-30 338	-52 270
Finansinntekter	3 932	1 964
Finanskostnader	151	133
Netto finansposter	3 781	1 831
Motpost avskrivninger	41 692	41 633
Netto driftsresultat	15 135	-8 806
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	1 419 313	1 452 703
Omløpsmidler	82 655	64 946
Sum eiendeler	1 501 968	1 517 649
Sum egenkapital	1 340 131	1 367 383
Langsiktig gjeld	98 741	95 491
Kortsiktig gjeld	63 096	54 775
Sum gjeld og forpliktelser	161 837	150 266
Sum egenkapital og gjeld	1 501 968	1 517 649
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	1,0 %	-0,6 %
Egenkapitalrentabilitet	1,1 %	-0,6 %
Egenkapitalprosent	89,2 %	90,1 %
Gjeldsgrad	0,1	0,1
Likviditetsgrad 1	1,3	1,2

Agder Kommunerevisjon IKS er et interkommunalt selskap og eies av kommunene Kristiansand, Vennesla, Evje og Hornnes, Iveland, Bygland, Valle, Bykle og Agder fylkeskommune.

Selskapet har som formål å utføre revisjon i, og ha tilsyn med, de deltagende kommuner i henhold til kommuneloven og tilhørende forskrifter om revisjon og kontrollutvalg. Tilsvarende gjelder også for kommunale foretak og interkommunale selskaper som deltakerne er medeiere i. Selskapet kan også påta seg andre revisjonsoppdrag i den utstrekning lovgivningen gir adgang til dette.

Året 2023

I 2023 har selskapet hatt et klart fokus om å være synlig og utadrettet mot kunder, samarbeidspartnere og politikere. Selskapet har hatt fokus på å være aktive på politiske møter, og være tilgjengelig for eierne på spørsmål og annen form for ønskelig bistand.

Selskapet har også i 2023 arbeidet bevisst for å redusere løpende driftsutgifter, og vil fortsatt ha fokus på kostnadseffektiv drift samtidig som kravene til revisjonsfaglig kvalitet skal opprettholdes. Timeprisen på 900 kr har kun økt 150 kr siden 2019, og nivået viser at selskapet er konkurransedyktig.

Det har i 2023 vært 16 (inkludert vikar) ansatte i selskapet. Totalt sykefravær i 2023 var på 4,7 %.

Samfunnsansvar og miljø

Virksomheten er av en karakter

som ikke anses å kunne forurense det ytre miljø i særlig grad. Selskapet er IA-bedrift.

Det ble i 2022 utarbeidet egne etiske retningslinjer samt rutiner mot hvitvasking, hvor det planlegges en gjennomgang av regelverket i 2024.

Økonomisk utvikling

Selskapets driftsinntekter for 2022 var 22,2 mill. kr, hvor inntekter fra eierkommunene utgjorde 18,3 mill. kr. Driftsutgiftene var 23,2 mill. kr og netto driftsresultat endte på -0,55 mill. kr.

Pr. 31.12.23 utgjør selskapets disposisjonsfond 9,9 mill. kr. Egenkapitalen i selskapet er på 16,3 mill. kr, noe som gir en egenkapitalandel på 26,6 %. Av total gjeld på 45,1 mill. kr utgjør fremtidige pensjonsforpliktelser på 41,3 mill. kr den største posten.

Reduksjonen i egenkapital i selskapet fra året før tilskrives i stor grad at verdien av pensjonsmidlene har økt mindre enn pensjonsforpliktelsene.

Selskapet har en fornuftig finansiering og produserer historisk økonomiske resultater som er tilfredsstillende for virksomheten som bedrives.

Egenkapitalandelen er redusert sammenlignet med året før, men likviditeten anses å være meget god.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	22 263	20 554
Driftskostnader	23 198	20 796
Brutto driftsresultat	-935	-242
Finansinntekter	387	270
Finanskostnader	0	0
Netto finansposter	387	270
Netto driftsresultat	-548	28
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	47 902	47 029
Omløpsmidler	13 583	13 849
Sum eiendeler	61 484	60 878
Sum egenkapital	16 333	19 190
Langsiktig gjeld	41 331	38 255
Kortsiktig gjeld	3 821	3 433
Sum gjeld	45 151	41 688
Sum egenkapital og gjeld	61 484	60 878
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	-0,9 %	0,0 %
Egenkapitalrentabilitet	-3,1 %	0,2 %
Egenkapitalprosent	26,6 %	31,5 %
Gjeldsgrad	2,8	2,2
Likviditetsgrad 1	3,6	4,0

Etablerersenter Agder IKS (Driv Agder) er et interkommunalt selskap som eies av 22 kommuner i Agder.

Selskapets formål er å mobilisere til entreprenørskap og å yte bistand i forbindelse med kompetanseutvikling innen idé- og forretningsutvikling og annet som naturlig hører sammen med dette. Gjennom dette skal selskapet bidra til etablering av nye lønnsomme og konkurransedyktige bedrifter i Agder.

Året 2023

Selskapet har i 2023 endret både eierstruktur og navn. Det nye navnet er Etablerersenteret i Agder, men selskapet profilerer seg under navnet Driv Agder. 20 nye kommuner er tatt inn på eiersiden. Kristiansand kommunes eierandel er med dette redusert til 12,52 %.

I løpet av 2023 har det vært fokus på å få på plass ny daglig leder. Samtidig har det blitt fokusert på nødvendige samarbeidsrelasjoner og strukturer for å kunne ivareta et utvidet geografisk nedslagsfelt, uten at det skulle gå på bekostning av det eksisterende tjenestetilbudet.

Virksomhetsutvidelsen ble formelt en realitet 11. mai 2023, og dermed ble en del av de langsiktige tiltakene utsatt – hvor effekt vil i størst grad kunne registreres i 2024.

Samarbeid med Innovasjon Norge er utvidet, hvilket har resultert i betydelig fremgang med deltakere som har styrket sin kompetanse. Samtidig har det høsten 2023 blitt inngått samarbeidsavtale med de tre næringshagene på Agder.

Daglig leder: Siri Urdal
Styre: Wenche Fresvik (leder), Geir Haugum, Liv Øyulvstad, Kåre Andersen, Anne-Kristine Brandsdal, Øyvind Moltumyr og Tormod Næss
Revisor: Agder Kommunerevisjon IKS
Eierandel: 12,52 %

Selskapet mener at samarbeidet med næringshagene også vil bidra til å styrke samarbeidet med Innoventus Sør AS.

Samfunnsansvar og miljø

Virksomheten er av en karakter som ikke anses å kunne forurense det ytre miljø, og har et ikke kommersielt formål.

Økonomisk utvikling

Selskapet mottar hovedsakelig tilskudd som finansiering av virksomheten.

Selskapet hadde i 2023 et netto driftsresultat på 1,9 mill. kr. Dette skyldes delvis at ny daglig leder tiltrådte først i mai samme år samt at virksomhetsutvidelsen ikke ble tilstrekkelig hensyntatt i driftsbudsjettet for 2023.

Overskuddet er overført til disposisjonsfond for framtidig anvendelse i tråd med selskapets formål.

Selskapets egenkapital øker som følge av resultatet, og utgjorde 4,4 mill. kr ved utgangen av 2023. Selskapet har meget god likviditet og en høy egenkapitalandel på 65,5 %.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	6 889	2 461
Driftskostnader	5 072	2 288
Driftsresultat	1 817	173
Finansinntekter	36	2
Finanskostnader		
Netto finansposter	36	2
Netto driftsresultat	1 853	175
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	1 699	1 675
Omløpsmidler	5 109	2 866
Sum eiendeler	6 809	4 541
Sum egenkapital	4 460	2 423
Langsiktig gjeld	1 424	1 583
Kortsiktig gjeld	925	535
Sum gjeld	2 349	2 118
Sum egenkapital og gjeld	6 809	4 541
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	32,7 %	3,9 %
Egenkapitalrentabilitet	53,8 %	8,1 %
Egenkapitalprosent	65,5 %	53,4 %
Gjeldsgrad	0,5	0,9
Likviditetsgrad 1	5,5	5,4

ARKIVSENTER SØR

Arkivsenter sør IKS er et interkommunalt selskap som eies av alle kommunene i tidligere Vest-Agder fylke samt Agder fylkeskommune. Selskapsavtalen ble revidert på grunn av region- og kommunereform, og ny selskapsavtale ble vedtatt ved utgangen av 2020 og trådte i kraft fra 01.01.2021.

Selskapets formål er å arbeide for at verdifullt kommunalt og fylkeskommunalt arkivmateriale blir tatt vare på og gjort tilgjengelig for allmennhetens bruk, forskning og andre forvaltningsmessige og kulturelle formål, i samsvar med arkivloven.

Selskapet har ansvar for ordning med deltakernes fjernarkiv, stå for opplæring og veiledning i arkivsystemer og arkivrutiner, rådgivning og tilsyn med arkivlokaler, samt bistå med annet arkivarbeid for deltakerne. Hver eier har krav på å få utført arbeid i rimelig forhold til innbetalt tilskudd iht. vedtatt arbeidsplan for hvert år.

Året 2023

Styret videreførte i 2023 samarbeidet med Aust-Agder museum arkiv og Vest-Agder museet, et samarbeid selskapet initierte etter vedtaket om sammenslåing av Agderfylkene. Selve utredningsarbeidet for å vurdere arkiv- og museumsstrukturen i Agder startet i 2023 og resultatet av denne prosessen kan medføre endringer for både selskapet og organiseringen av arkiv- og museumsstrukturen i Agder.

Også i 2023 har selskapets arbeid vært preget av store arkivfaglige konsekvenser av

Daglig leder: Turid Holen

Styre: Ivan Sagebakken (leder), Anne Kristin Lindseth (nestleder), Kyrre Jordbakke, Beate Fjellestad og Øyvind S. Andersen

Revisor: Agder Kommuner revisjon IKS

Eierandel: 43,8 %

kommune- og region-reformen. Det har vært arbeidet med mottak av både analoge og digitale avsluttede arkiver fra sammenslåtte kommuner og fylkeskommuner.

Selskapet har startet mediekonvertering til digitalt arkiv og kassasjon/makulering av papirarkiver, noe som skal føre til raskere saksbehandling og innsparing av plass.

Selskapet har i 2023 hatt 9 faste stillinger, totalt 10,8 årsverk inkludert engasjement/vikarer. Sykefraværet i selskapet var på 3,76 %.

Samfunnsansvar og miljø

Selskapet er IA-bedrift og har en HMS-plan som oppdateres fortløpende. Selskapet sin virksomhet har ubetydelig virkning på det ytre miljø.

Økonomisk utvikling

Selskapet finansieres av årlige tilskudd fra eierkommunene basert på folketallet, med et minimums- og maksimumsbeløp samt et eget beløp fra fylkeskommunen.

Selskapet hadde et netto driftsresultat på 0,06 mill. kr i 2023, noe som er et ubetydelig merforbruk i forhold til budsjett på 0,16 mill. kr. Egenkapitalen utgjør 5,2 mill. kr pr. 31.12.2023.

Hensyntatt selskapets størrelse, virksomhet, omfang og risiko synes en egenkapitalandel på 25,5 % å være tilfredsstillende. Likviditeten i selskapet er meget god.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	12 429	11 688
Driftskostnader	12 658	12 289
Brutto driftsresultat	-229	-601
Finansinntekter	124	0
Finanskostnader	0	0
Netto finansposter	124	0
Motpost avskrivninger	45	139
Netto driftsresultat	-60	-462
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	8 382	7 365
Omløpsmidler	12 159	14 371
Sum eiendeler	20 541	21 736
Sum egenkapital	5 234	5 133
Langsiktig gjeld	7 426	6 585
Kortsiktig gjeld	7 881	10 018
Sum gjeld	15 307	16 603
Sum egenkapital og gjeld	20 541	21 736
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	-0,3 %	-2,1 %
Egenkapitalrentabilitet	-1,2 %	-8,5 %
Egenkapitalprosent	25,5 %	23,6 %
Gjeldsgrad	2,9	3,2
Likviditetsgrad 1	1,5	1,4

Vest-Agder Museet IKS er et kulturhistorisk museum som ved utgangen av 2023 bestod av elleve avdelinger. Formålet med det interkommunale selskapet er å organisere innsamling, bevaring, dokumentasjon, forskning og formidling av kunst- og kulturhistorie. Museet har ansvar for drift og forvaltning av de samlinger og anlegg som gjennom avtaler er en del av det konsoliderte museet.

Selskapet forvalter rundt 55 000 gjenstander og 220 000 foto, samt 129 bygninger, hvorav 102 er fredet/verneverdige. I tillegg kommer skipet D/S Hestmanden, spor og jernbanemateriell på Setesdalsbanen og ammunisjonsjernbanen på Kanonmuseet. Eierskapet til bygg og samlinger ligger i all hovedsak hos stiftelsene og kommunene.

Året 2023

Flere viktige prosjekter er gjennomført, og det er satt besøksrekord i museet. Særlig Kristiansand museum, Flekkefjord museum, Kristiansand kanonmuseum, Sjølingstad Uldvarefabrikk og Gimle gård satte besøksrekorder i fjor.

Selskapet sluttet seg til mandatet om utredningen om fremtidig arkiv- og museumsstruktur i Agder, en utredning har fortsatt i hele 2023.

Flere av avdelingene har venneforeninger, som deltar direkte eller indirekte i driften, og selskapet opplever at det er utfordrende å få tilbake en del medlemmer etter pandemien.

Ved utgangen av 2023 hadde museet 56 ansatte fordelt på totalt 52,3 årsverk. I museets høysesong øker antallet ansatte betydelig i form av fortellere/guider, butikk-, kafé- og vedlikeholdsarbeidere. Sykefraværet var på 6,2 %.

Samfunnsansvar og miljø

Selskapet arbeider på flere områder for å bidra til FNs bærekraftsmål. Ansvarlig forbruk, produksjon og generelle klima- og miljøhensyn er fokusområder i museets drift.

Selskapet er en IA-bedrift, har eget etisk regelverk, gir gratis årskort/adgang til familier med utfordrende økonomi, asylsøkere og flyktninger.

Økonomisk utvikling

Driftsinntektene øker med 12 %, og utgjorde 96,9 mill. kr. Inntektene er i all hovedsak offentlige tilskudd samt salgsinntekter, og det er fortrinnsvis økte tilskudd som driver inntektsøkningen.

Driftsutgiftene øker med 6,7 % og økningen knytter seg i hovedsak til utbetalinger relatert til et EU-prosjekt. Flere vakante stillinger bidrar til å holde utgiftsøkningen nede.

Netto driftsresultat øker med 76 % til 14,7 mill. kr.

Museets samlede disposisjonsfond er på 23,5 mill. kr og 14,7 mill. kr er avsatt på bundne fond. Egenkapitalen i selskapet utgjør nå 115,9 mill. kr og egenkapitalandelen øker til 61,7 %. Likviditeten i selskapet er meget god, ettersom selskapet har betydelige omløpsmidler.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	96 896	86 394
Driftskostnader	87 152	81 667
Driftsresultat	9 743	4 727
Finansinntekter	2 620	1 321
Finanskostnader	28	28
Netto finansposter	2 592	1 293
Motpost avskrivning	2 388	2 348
Netto driftsresultat	14 724	8 368
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	137 253	124 229
Omløpsmidler	50 568	41 345
Sum eiendeler	187 821	165 574
Sum egenkapital	115 925	100 650
Kortsiktig gjeld	11 366	9 552
Langsiktig gjeld	60 530	55 373
Sum gjeld	71 896	64 925
Sum egenkapital og gjeld	187 821	165 574
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	8,3 %	5,3 %
Egenkapitalrentabilitet	13,6 %	8,6 %
Egenkapitalprosent	61,7 %	60,8 %
Gjeldsgrad	0,6	0,6
Likviditetsgrad 1	4,4	4,3

Daglig leder: Line Bosnes Hegna
Styre: Dag Eide (leder), Gry Anette Rekanes Amundsen (nestleder), Kristin Wallevik, Thorvald Hillestad og Jone Blikra

Revisor: Agder Kommuner revisjon IKS
Eierandel: 8,0 %

VETAKS – Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS er et av landets største kontrollutvalgssekretariat. Selskapet eiere består av 36 kommuner og fylkeskommuner.

Selskapets formål er å levere sekretariat-tjenester for kontrollutvalgene til deltakerne i tråd med gjeldende lov og forskrift. Selskapet kan utføre tilsvarende oppgaver for andre bestillere innenfor rammene i anskaffelses-regelverket.

VETAKS er støttespiller for kontrollutvalget og er viktig for et godt og effektivt kontrollarbeid i utvalgene. Selskapet er kontrollutvalgets utøvende organ, og er bindeleddet mellom kontrollutvalget og andre sentrale aktører som revisjonen, kommunestyret og kommunens administrasjon.

Kontrollutvalget i en kommune skal føre tilsyn på at offentlige midler blir brukt slik bystyret har bestemt. Kontrollutvalget har tilsynet med kommunen, fylkeskommunen, revisjonen og heleide selskap (AS og IKS).

VETAKS har i oppgave å bistå kontrollutvalgene med blant annet oppfølging av kontrollutvalgets vedtak og utarbeide planer for forvaltningsrevisjon, bistå ved valg av revisjonsordning og selskapskontroll.

Året 2023

I løpet av 2023 har VETAKS bidratt til å avvikle 205 kontrollutvalgsmøter og forberedt over 1500 saker. Dette tilsvarer at hver enkelt

ansatt har forberedt 22 møter og 165 saker.

Det er særlig saker tilknyttet bestilling, behandling og oppfølging av rapporter for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll som har vært hyppigst behandlet i 2023.

Det har vært gjennomført noen få virksomhetsbesøk i 2023.

Selskapet har hatt ni fast ansatte og en vikar i 2023. Grunnet langtidssykemeldinger var sykefraværet på 6,2 %.

Samfunnsansvar og miljø

Virksomheten har i hovedsak papirløs saksbehandling, og jobbreiser skjer fortrinnsvis med tog.

Økonomisk utvikling

Selskapet hadde i 2023 et netto driftsresultat på 0,23 mill. kr. Lønnsutgiftene ble lavere en budsjettet, grunnet to vakante stillinger de tre siste månedene av året, samt at det ble inntektsført høyere sykelønnsrefusjon en budsjettet.

Selskapets egenkapital er på 6,9 mill. kr, og fondsmidler utgjør totalt 5,3 mill. kr. Selskapets langsiktige gjeld består av pensjonsforpliktelser, mens kortsiktig gjeld i hovedsak tilskrives skyldige skatter og avgifter.

Selskapet har betydelige fondsmidler og omløpsmidler, noe som fører til en meget god likviditet og tilfredsstillende finansiering med en egenkapitalandel på 37,2%.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	11 661	11 472
Driftskostnader	11 645	11 697
Brutto driftsresultat	16	-225
Finansinntekter	216	125
Finanskostnader	0	1
Netto finansposter	215	124
Netto driftsresultat	231	-101
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	11 763	10 212
Omløpsmidler	6 703	6 723
Sum eiendeler	18 466	16 935
Sum egenkapital	6 876	6 429
Langsiktig gjeld	10 226	8 913
Kortsiktig gjeld	1 365	1 594
Sum gjeld	11 591	10 507
Sum egenkapital og gjeld	18 466	16 935
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	1,3 %	-0,6 %
Egenkapitalrentabilitet	3,5 %	-1,6 %
Egenkapitalprosent	37,2 %	38,0 %
Gjeldsgrad	1,7	1,6
Likviditetsgrad 1	4,9	4,2

Interkommunale samarbeidsformer

Interkommunale samarbeid (tidl. kompl. § 27) – erstattes med to nye samarbeidsformer – interkommunalt politisk råd (IKPR) § 18-1 og kommunalt oppgavefellesskap § 19-1.

To nye modeller for interkommunalt samarbeid er lovfestet i den nye kommuneloven. De nye modellene er interkommunalt politisk råd og kommunalt oppgavefellesskap.

To eller flere kommuner eller fylkeskommuner kan fra 1. januar 2020 sammen opprette et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefellesskap for å løse felles oppgaver. De kan ikke gis myndighet til å treffe enkeltvedtak. De kan likevel gis myndighet til å treffe vedtak om interne forhold i samarbeidet og til å forvalte tilskuddsordninger. Når det opprettes et oppgavefellesskap eller et interkommunalt politisk råd, skal det inngås en skriftlig samarbeidsavtale mellom alle deltakerne.

Midt-Agder Friluftsråd (MAF) kommunalt oppgavefellesskap tilrettelegger for opplevelser i friluft hele året, i samarbeid med eierkommunene og andre aktører.

MAF skal blant annet arbeide for å fremme et enkelt, aktivt, allsidig og miljøvennlig friluftsliv, samt bevare natur- og kulturverdier. I tillegg skal det arbeides med å sikre og tilrettelegge regionale viktige friluftsområder. MAF sin visjon er «muligheter for alle i friluft».

Året 2023

Fra 2022 er Friluftsrådet organisert som kommunalt oppgavefellesskap. Friluftsrådet utarbeidet i 2022 en ny strategisk plan for de neste fire årene. Fire innsatsområder kommer til å være i fokus fremover: Bærekraftig og inkluderende friluftsliv, Sammen om friluftslivet, Attraktive områder og ferdselsårer og En profesjonell organisasjon.

MAF har bl.a. skjøtsel- og driftsansvar for hele friluftsparken i Søgne, med unntak av bygningene i Romsviga og Lilleviga. Det er utført flere vedlikeholdsarbeider og oppgraderinger i området i 2023. MAF bidrar også inn i flere friluftsområder.

Naturskole er MAF sin hovedsatsing for barn og unge. Konseptet består av leirsteder, utstyr, personalkurs, elevaktiviteter og veiledning. Det har også i 2023 vært gjennomført en rekke aktiviteter, og det er registrert totalt 5411 brukere i 2023.

Friluftsrådet står for en lang rekke aktiviteter og prosjekter. Det gjennomføres bl.a. sommeraktiviteter for barn/unge, prosjekter rettet mot minoritetsgrupper samt kurs med friluftstema.

Samfunnsansvar og miljø

Likestilling har et stort fokus i selskapet og henger naturlig sammen med selskapets visjon. I tillegg tilstrebes områder, bygg og anlegg tilrettelagt tilgjengelig for bevegelseshemmede.

MAF driver ikke virksomhet som forurensrer det ytre miljø utover det som er normalt i bransjen, og har dermed ikke iverksatt særskilte tiltak på dette området.

Økonomisk utvikling

MAF finansieres hovedsakelig av årlige tilskudd fra eierkommunene, mens rundt 2,7 mill. kr stammer fra diverse salgssinntekter og momskompensasjon.

Friluftsrådet har et netto driftsresultat på 0,2 mill. kr i 2023.

Egenkapitalen var på 16,3 mill. kr ved årets slutt. Av dette utgjør 6,1 mill. kr fondsmidler.

Samlet gjeld var på 8,9 mill. kr. Friluftsrådet har en langsiktig gjeld på 7,6 mill. kr, og dette er i sin helhet pensjonsforpliktelser.

Ved utgangen av året hadde MAF betydelige omløpsmidler. Likviditeten er meget god og selskapet er solid med en egenkapitalandel på 64,6 %.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022
Driftsinntekter	13 628	11 344
Driftskostnader	13 958	11 378
Brutto driftsresultat	-331	-34
Finansinntekter	29	23
Finanskostnader	0	0
Netto finansposter	28	23
Motpost avskrivninger	528	528
Netto driftsresultat	225	517
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	17 480	16 222
Omløpsmidler	7 700	8 010
Sum eiendeler	25 180	24 232
Sum egenkapital	16 274	15 808
Langsiktig gjeld	7 648	6 996
Kortsiktig gjeld	1 258	1 429
Sum gjeld	8 907	8 425
Sum egenkapital og gjeld	25 180	24 232
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	0,9 %	2,2 %
Egenkapitalrentabilitet	1,4 %	3,3 %
Egenkapitalprosent	64,6 %	65,2 %
Gjeldsgrad	0,5	0,5
Likviditetsgrad 1	6,1	5,6

Sandripheia Fritidspark - Midt-Agder Friluftsråd

Sandripheia Fritidspark (SF) kommunalt oppgavefelleskap ligger i Vennesla kommune og har vært organisert som et interkommunalt samarbeidsprosjekt mellom Kristiansand og Vennesla kommune. Fra juli 2023 er fritidsparken organisert som et kommunalt oppgavefelleskap.

Fritidsparken skal tilrettelegge og drive anlegg for vinter- og sommeridretter og fremme friluftaktiviteter for allmennheten på Sandrip.

Sentralt plassert i området ligger Sandripstua, som er en varmestue med toaletter, garderober, samlingsrom og kjøkken. Sandripstua har kafé i helgene gjennom vintersesongen og den brukt gjennom hele året av ulike lag og foreninger.

Midt-Agder Friluftsråd har den daglige administrasjonen av selskapet. Selskapet skal ikke ha kommersielle formål.

Året 2023

Gjennom 2023 var et av satsingsområdene utbygging av skiskytteranlegg og skistadion. Dette ble ferdigstilt i 2023. I 2023 ble også NM i rulleskiskyting arrangert med stor suksess. Dette var et arrangement hvor skiskyttere fra hele Norge deltok.

Fritidsparken ble i 2023 også brukt som arena til gjennomføring av andre ulike

Daglig leder: Magnus Thomassen
Styre: Eivind Drivenes (leder), Morten Leuch Elieson (nestleder) og Steinar Møvik.

Revisor: Agder Kommunerevisjon IKS

arrangementer, kurs og aktiviteter. Det ble også gjort flere nye oppgraderings – og utbedringstiltak, bl.a. omlegging av vei og forbedring av sikkerheten i anlegget og i akebakken.

Samfunnsansvar og miljø

Sandripheia fritidspark skal være med å tilrettelegge for aktiviteter, idrett og friluftsliv for allmennheten gjennom hele året.

Fritidsparken driver ikke virksomhet som forurenser det ytre miljø utover det som er normalt i bransjen, og har dermed ikke iverksatt særskilte tiltak på dette området.

Økonomisk utvikling

Fritidsparken er innlemmet i Kristiansand kommunes regnskap, og fører derfor kun driftsregnskap. Ny organisering fra 2023 vil endre dette fra 2024. I tillegg tilføres selskapet økte årlige tilskudd for å sikre økonomisk handleevne og drift.

I 2023 hadde Sandripheia Fritidspark et netto driftsresultat på 0,8 mill. kr. Ved utgangen av året hadde fritidsparken ca. 1,0 mill. kr i fondsmidler.

Selskapet er uten gjeld og har dermed 100 % egenkapitalandel. Uten kortsiktig gjeld lar ikke måltallet for likviditetsgrad seg beregne, men selskapet har omløpsmidler tilsvarende hele 10 % av årlige inntekter.

Resultatregnskap (i 1000 kr)	2023	2022*
Driftsinntekter	5 625	3 242
Driftskostnader	6 505	5 103
Brutto driftsresultat	-880	-1 861
Finansinntekter		
Finanskostnader		
Netto finansposter	0	0
Motpost avskrivninger	1 762	1 760
Netto driftsresultat	882	-101
Balanse	2023	2022
Anleggsmidler	52 046	52 118
Omløpsmidler	512	304
Sum eiendeler	52 558	52 422
Sum egenkapital	52 558	52 422
Langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig gjeld	0	0
Sum gjeld	0	0
Sum egenkapital og gjeld	52 558	52 422
Nøkkeltall	2023	2022
Totalkapitalrentabilitet	1,7 %	-0,4 %
Egenkapitalrentabilitet	1,7 %	-0,4 %
Egenkapitalprosent	100,0 %	100,0 %
Gjeldsgrad	0,0	0,0
Likviditetsgrad 1		

*Omarbeidet.

Vedlegg 1 – nøkkeltall definisjoner

Totalkapitalrentabilitet

Totalkapitalrentabilitet er et nøkkeltall for lønnsomhet som viser den avkastningen bedriften får på sine aktiva/eiendeler.

$$\text{Totalkapitalrentabilitet} = \frac{\text{Ordinært resultat før skatt + rentekostnader}}{\text{Gjennomsnittlig totalkapital}}$$

$$\text{Gjennomsnittlig totalkapital} = \frac{\text{Totalkapital pr. 1.1} + \text{totalkapital pr. 31.12}}{2}$$

Egenkapitalrentabilitet

Egenkapitalrentabilitet er et nøkkeltall for lønnsomhet som viser forholdet mellom en bedrifts egenkapital og årsresultat. Egenkapitalavkastningen til en bedrift gir analytikere en idé om hvor godt bedriften klarer å utnytte aksjonærenes egenkapital. Et selskap med høy egenkapitalavkastning betyr at selskapet utnytter eiernes tilbakeholdte kapital (egenkapitalen) godt. Egenkapitalrentabiliteten bør være høyere enn lånerenten siden eierne normalt har større risiko knyttet til sine kapitalinnskudd enn långiverne.

$$\text{Egenkapitalrentabilitet} = \frac{\text{Resultat (før skatt)}}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital}}$$

$$\text{Gjennomsnittlig egenkapital} = \frac{\text{Egenkapital pr. 1.1} + \text{egenkapital pr. 31.12}}{2}$$

Egenkapitalprosent

Egenkapitalprosent viser hvor stor andel av eiendelene som er finansiert med egenkapitalen.

$$\text{Egenkapitalprosent} = \frac{\text{Sum egenkapital pr. 31.12}}{\text{Sum egenkapital + gjeld pr. 31.12}}$$

Gjeldsgrad

Gjeldsgraden viser til hvor mye gjeld foretaket har i forhold til egenkapitalen. Dersom det er like mye gjeld i selskapet som det er egenkapital vil denne graden være 1.

$$\text{Gjeldsgrad} = \frac{\text{Sum gjeld pr. 31.12}}{\text{Sum egenkapital pr. 31.12}}$$

Likviditetsgrad 1

Likviditetsgrad 1 forteller noe om forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Med andre ord måler det bedriftens evne til å dekke sine betalingsforpliktelser etter hvert som disse forfaller.

$$\text{Likviditetsgrad 1} = \frac{\text{Sum omløpsmidler pr. 31.12}}{\text{Sum kortsiktig gjeld pr. 31.12}}$$

**Kristiansand
kommune**

Postboks 4
4685 Nodeland
Tlf: 38 07 50 00
www.kristiansand.kommune.no

